

GRŠKI PROBLEM PRED VARNOSTNIM SVETOM

Sovjetski delegat Gromiko zavrača neobjektivna priporočila anketne komisije in ameriško resolucijo

New York, 21. julija (Tanjug). Sovjetski delegat Gromiko je na seji Varnostnega sveta obrazložil stališče sovjetske delegacije o vprašanju priporočil anketne komisije za Grčijo in o vprašanju ameriške resolucije ter je med drugim dejal:

»Sklepi anketne komisije, s katerimi so soglašali nekateri člani Varnostnega sveta, niso v skladu z dejanskim položajem v Grčiji in na severnih grških mejah, kakor tudi ne z dejstvi, ki jih vsebuje poročilo anketne komisije.

Zaključkov anketne komisije ni mogoče imenovati objektivnih. Kako bi bilo mogoče pričakovati, da bi zastopniki tistih dežel, v katerih prestolnicah so se od samega začetka dela anketne komisije slišali glasovi, češ Jugoslavija, Bolgarija in Albanija so krive, da je prišlo do sedanjega položaja v Grčiji, objektivno raziskali položaj v Grčiji in na njenih severnih mejah?

Pomanjkanje objektivnosti pri raziskovanju in analizi grškega vprašanja je prišlo do izraza v sklepih anketne komisije, kakor tudi resoluciji, ki jo je zdaj predložila delegacija Združenih držav Amerike. V primeru, da bo ta resolucija zdaj sprejeta, bi to pomenilo, da je Varnostni svet sprejel sklep, ki je v nasprotju z Ustanovno listino Organizacije združenih narodov.

V priporočilih anketne komisije, s katerimi se je v predloženi resoluciji strinjala delegacija Združenih držav Amerike, se predlaga Varnostnemu svetu: »Trebalo bi bilo priporočiti grški vladi na eni strani in vladam Jugoslavije, Bolgarije in Albanije na drugi strani, naj bi storile vse, da bi vzpostavile normalne sosedne stike ter se izognile slehernega odkrivanja ali prikritega neposrednega podpiranja tistih elementov v sosednih deželah, ki si prizadevajo, da bi strmo-glavili zakonite vlade v svojih deželah. Če bi prišlo do pritiskov, bi ne smejo postati predmet politične kampanje v propagandne namene, ampak bi jih bilo treba poslati po diplomatski poti prizadevanjem vladam ali, če bi bilo to brez uspeha, pristojnim organom Organizacije združenih narodov.«

Jasno je, da predlog resolucije Združenih držav Amerike govori, češ neznanne bodoče akcije Jugoslavije, Bolgarije in Albanije bo treba presojiti kot nevarne miru. Ponavljamo: neznanne akcije v prihodnosti. Ta predlog je neutemeljen tako glede na dejanski položaj kakor tudi s stališča Ustanovne listine Organizacije združenih narodov. Kdo bo ugotovil, katera dežela je kriva? Po predlogu resolucije Združenih držav Amerike je pooblaščen komisija Varnostnega sveta, da to odloči. Ne vem, ali je sploh potrebno dokazovati, da je to v nasprotju z Ustanovno listino, ki določa, da mora Varnostni svet odločiti o sporu, če o njem razsaja med deželami, na podlagi raziskovanja konkretnega primera. Varnostni svet ne more prepustiti te pristojnosti kateremu koli pomožnemu organu. Zato predlog Združenih držav Amerike prvič ni v skladu z dejanskim položajem in drugič je v nasprotju z Ustanovno listino Organizacije združenih narodov.

Sovjetska delegacija sodi, da ustanovitev komisije, kakor je predlagal delegat Združenih držav Amerike, ne more koristiti, da bi se izboljšali odnosi med štirimi državami. Lahko le povzročijo nove težave, kar pa vsekakor ni v interesu

Organizacije združenih narodov. Če bi bil predlog Združenih držav Amerike sprejet, bi to bila nova izpodbuda grški vladi za akcije, kakršne so povzročile sedanje težave med Grčijo in njenimi sosedmi.

Severni sosedje Grčije ne morejo sprejeti sklepov anketne komisije

New York, 21. julija (Tanjug). Na seji VS so sklenili, da se prošnja Rumunije pošlje komiteju za sprejem novih članov v organizacijo ZN. Za tem so prišli na grško vprašanje. Prvi je govoril predstavnik Bolgarije prof. Mevorah, ki je opozoril na dejstvo, da so predstavniki severnih sosedov Grčije postavili mnogo problemov prvotnega pomena, ki jih pa večina delegatov v Svetu do sedaj ni niti omenila. Mevorah je opozoril na tri stvari:

1. Obtožba proti Jugoslaviji, Bolgariji in Albaniji je bila dejansko sprejeta na podlagi obtožbe grške vlade. Francoska delegacija se je že med delom anketne komisije v Ženevi jasno izrazila, da je nemogoče sprejeti obtožbe proti Jugoslaviji, Bolgariji in Albaniji na podlagi obtožbe grške vlade, dokler ne bodo popolnoma overovljene.

2. Anketna komisija je zbrala številne »avtentični« material o notranjem po-

ložaju v Grčiji. V svojem poročilu je ugotovila, da notranji položaj v Grčiji ni zdrav. Večina delegacij v VS ni govorila o tem vprašanju, zahtevala pa je rešitev vprašanj, ki sploh ne obstajajo.

3. Kakor je rekel poljski delegat, so imeli severni sosedje Grčije prvo večjo dolžnost sprejeti begunce. Ako poleg predložene resolucije zavremo tudi obtožbe grške vlade, da smo dajali zatočišče beguncem, potem ne bo od vsega obtoženega materiala grške vlade ničesar ostalo. Končno se vprašujemo na kak podlagi bazira obtožba proti Jugoslaviji, Bolgariji in Albaniji in na kak podlagi bazirajo priporočila.

Po bolgarskem delegatu je govoril francoski delegat Parodis, ki je odgovorjal na pripombe bolgarskega delegata in je med drugim rekel, da je dal pri splošni diskusiji samo bolgarski predstavnik izjavo »dobre volje«, medtem ko ni slišal takšnih izjav od predstavnikov ostalih držav.

Izjava jugoslovanskega delegata dr. Vilfan

Ko se je dotaknil izjave francoskega delegata Parodisa, po kateri Jugoslavija ni pokazala dobre volje za rešitev problema, ki ga proučujejo, je jugoslovanski predstavnik Vilfan izjavil:

»Nisem imel namena ponovno govoriti, ker pa je francoski delegat pozval mojo državo in rekel, da pričakuje izjavo o dobri volji tudi z naše strani, sem smatral za potrebno, da zopet spregovorim.

V resnici ne vem kaj pričakujete od Jugoslavije, da bi pokazala dobro voljo. Upam, da ne dvomite o tem, da želi Jugoslavija živeti v miru in v dobrih odnosih z drugimi narodi, posebno pa s svojimi sosedmi, in da dela za splošno stvar. Moja domovina je dala mnogo dokazov o svoji težnji v tem pogledu, ne samo med borbo, ko so Jugoslavlani umirali za ta prepričanja, temveč tudi po vojni. Hotel bi samo spomniti, da je bila Jugoslavija prisiljena mnogo odstopiti na mirovni konferenci v Parizu in da je kljub temu podpisala mirovno pogodbo. Zato je naša dobra volja tako očitna, da je ni treba ponovno poudarjati.

Kaj pričakujete od nas? Ali pričakujete od nas, da rečemo, da je razprava zaključena? Ali pričakujete od nas, da sprejmemo odloke večine, in da jo celo sprejmemo s hvaležnostjo? Na to ne moremo pristati. Postavili smo vprašanja, na katera nismo dobili odgovora in zato smatramo sklep anketne komisije za neosnovan, kakor tudi resolucijo, zasnovano na tem sklepu. Teh vprašanj ni mogoče ignorirati, ker VS ne bi bil postavljen v položaj, da ponovno opravi-

posel, ki ga je komisija že dokončala.

Predsednik VS je rekel v svojem govoru tisto, kar sem poskušal reči na nekaterih sejah. Rekel je, da je bil princip, ki je vodil komisijo, da presodi položaj ta, da je treba dokazati krivdo obtoženih strank. S tem, da je komisija delala po tem principu, je smatrala, da je nepotrebno dokazati obtožbe ali kritično oceniti izjave prič v prid obtožbe. Dokler ne bodo takšni odloki kritično proučeni, menim, da bo tudi v bodoče obstajala nevarnost, da VS ne sprejema kot dokaze dejstev, ampak tisto, kar sploh ni bilo dokazano.

Izjava albanskega predstavnika

Nato je predstavnik Albanije Kerendi dal izjavo, v kateri je rekel med drugim: »Položaj bi bil popolnoma drugačen, ako bi komisija zbrala dejstva, in ako bi zaslišala tudi druge priče, ki bi nas privedle do drugih zaključkov. V zvezi s tem bi hotel ponoviti, da smo zaradi napada na našo državo zahtevali, da se izvede zasliševanje, zasnovano na naših obtožbah proti Grčiji. To ni bilo storjeno. Ako bi komisija vzela v obzir našo prošnjo, bi to vsekakor drugače vplivalo na sklepe v poročilu. Komisija je sklenila, da se bo ob primernem trenutku vrnila na to. Vse to in druge pripombe, ki sem jih dodal v svojem prejšnjem govoru, dokazuje, da obtožbe, ki jih je grška vlada dvignila proti nam, niso resnične, da so brez podlage, in da še vedno pomenijo izzivanje naše države.«

Trgovinska pogodba med Poljsko in Bolgarijo

Sofija, 21. julija (Tanjug). V zvezi z začetimi razgovori za sklenitev trgovinske pogodbe med Bolgarijo in Poljsko je dal šef poljske trgovinske delegacije pomočnik ministra za trgovino in industrijo polkovnik Šir izjavo, v kateri je poudaril, da bo Poljska v zameno za to-bak in kože pošiljala Bolgariji kovine, železo, tekstilne proizvode, kemični in električni material. Trgovinska pogodba bo sklenjena za leto dni, vendar pa bo naknadni sporazum sklenjen za daljšo dobo in bo omogočil tesno gospodarsko sodelovanje med obema državama.

V svojem nadaljnjem razlaganju se je polkovnik Šir dotaknil zadovoljivih rezultatov, ki jih je poljsko delovno ljudstvo doseglo pri izvajanju triletnega gospodarskega plana.

Proizvodnja črnega premoga je že večja kot pred vojno. V šestih mesecih je bilo izkopanih 27 milijonov ton premoga. Kovinarska in tekstilna industrija izpolnjujeta načrt 90% zaradi pomanjkanja evrov in težav pri prevozu.

Polkovnik Šir je poudaril, da bo tesno sodelovanje med slovenskimi državami povzročilo nagel dvig življenjskega standarda njihovega delovnega ljudstva, ki požrtvovalno obnavlja z geslom: »Delo in mir.«

Rumunski parlament odvzel imuniteto Juliju Maniu

Bukarešta, 20. julija AFP poroča, da je rumunski parlament na današnji popoldanski seji sklenil z 258 glasovi proti enemu, da odvzame poslaniško imuniteto predsedniku nacionalcaranistične stranke Juliju Maniju.

IZ DANASNJE ŠTEVILKE:

Grški problem pred VS — Tunel Orline na Mladinski progi prebit
Ob poljskem narodnem prazniku — Industrijska kovinarska sola na Jesenicah — Miting v Zenici.
Proces proti ubijalcem Marčiča.
Gospodarstvo
Zunanja politika — Jugoslov. letalski promet
Fizkultura — Dopisi

Brzojavka dr. Ivana Ribarja predsedniku Poljske republike B. B. erutu ob poljskem narodnem prazniku

Beograd, 21. julija. (Tanjug). Predsednik Prezidijske ljudske skupščine FLRJ dr. Ivan Ribar je poslal za poljski narodni praznik predsedniku Poljske republike Boleslavu Bierutu to-le brzojavko:

»Iskreno čestitam ob prazniku ljudske demokracije Poljske republike vam in bratskemu poljskemu narodu.«

Čestitka Vseslovanskega komiteja Slovanskemu komiteju Poljske

Beograd, 21. julija. (Tanjug). Za narodni praznik poljske republike je Vseslovanski komitej v Beogradu poslal Slovanskemu komiteju Poljske naslednjo brzojavko:

»Ob narodnem prazniku Poljske republike 22. julija pošilja Vseslovanski komitej Slovanskemu komiteju bratske Poljske čestitke in želeje za uspešno delo za srečo močne, neodvisne in demokratične Poljske, ki je s tesnim prijateljstvom povezana z bratskimi slovanskimi narodi.«

Orline - drugi največji predor na mladinski progi prebit

Zenica, 21. julija

V nedeljo 20. t. m. ob dveh ponoči so na devetnajstem odseku četrte sekcije prebili predor Orline. Ta predor je 144 m dolg. Prebili so ga minciji šeste udarne minerske brigade in strokovni delavci. To je drugi najdaljši predor za Vrandukom na mladinski progi.

Šesta udarna brigada ga je začela delati 9. junija. Kopati je začela na izhodni strani. Predor so kopali tako, da so hkrati odkopavali spodnji odkop od vhodne strani in zgornji odkop od izhodne. Od vhodne strani so prodrli 45 m globoko, od izhodne pa 99 m.

Pri delu so naleteli na neštete težave. Hribino, ki jo je bilo treba prebiti, sestavlja kamen serpentin. Od vhodne strani so naleteli na pesek, tako da so morali delati zelo previdno, saj bi se sicer pesek začel podpirati pri najmanjšem stresljanju. Material so morali odvažati s samokolnicami ker niso imeli vagončkov. Vagončke so dobili šele 5. t. m.

Od vhodne strani so delali do 16. junija vse ručno. V 24 urah so prodrli po 0,8 do 1,9 m globoko. Na vhodni strani, kjer so vrtali s kompresorjem, so pa ob istem času prodrli po 2 do 4,2 m globoko. Največja težava je bila, ker niso imeli električne razsvetljave. Do 15. t. m. so delali ob karbidnih svetilkah. Šele potem so dobili električno luč. Manjkal je tudi ventilator, zato so morali po vsaki eksploziji mine čakati po dve uri, da so se razkadiili plini in polegel prah. Zato so

izgubili na vsakih 24 ur najmanj po 15 ur.

Pri delu so se izkazali nadzornik Milan Jelić, Marko Vuković, ki je delal po 20 ur, in šestnajstletni miner Vlatko Luit. Delo je vodil ing. Boris Osekrov.

Prebit je gornji odkop predora Osjel

Na mladinski progi so bili doseženi številni novi delovni uspehi.

Na useku pri Lašvi, kjer je treba izkopati 94.000 m³ razne hribine, so do 18. t. m. izkopali 340 m³ tako imenovane prve kategorije in 482 m³ tretje kategorije. Skupno so doslej skopali 10.588 m³ hribine prve kategorije, 28.345 m³ druge in 28.538 m³ tretje kategorije. Izkopati je treba še 42.039 m³.

Zgornji odkop predora Osjel je bil gotov 18. t. m. ob 12.30, in sicer 12 ur prej, kot so se graditelji obvezali. Takoj po tej delovni zmagi so nadaljevali delo za razširitev celotnega profila. Doslej so izkopali 7800 m³ materiala. Kmalu bodo začeli betonirati.

Pri predoru Bistričak so izkopali skupno, odkar razširjajo predor, od vhodne strani 523 m³ in 639 m³ od izhodne.

V predoru Vranduk nadaljujejo betoniranje od obeh strani. Doslej so porabili 975 m³ betona. Za betoniranje opornikov je bilo doslej porabljeno 113 m³ betona na vhodni in 47 m³ na izhodni strani.

V Novem Sadu so začeli graditi industrijski kombinat

Novi Sad, 21. julija

V novosadskem predmestju Petrovaradinu so začeli graditi industrijski kombinat: livarne in tovarne za izdelovanje kmetijskih in mlinskih strojev ter strojev za konopljarne.

Mem petletko bodo zgradili več kombinat, skupno z desetimi velikimi poslopji: tovarnami, delavskimi stanovanji, kulturnimi in otroškimi domovi, sindikalnimi poslopji, šolami, igrišči itd. Letos bodo sezidali dve najpomembnejši poslopji: tovarno strojev za konopljarne in livarno. Vsako poslopje bo zavzemalo 4000 kvadratnih metrov. Doslej

je bila izkopana že polovica temeljev za strojno tovarno.

V nedeljo so slovesno položili temelje obeh poslopji. Slovesnosti se je udeležil delegat glavne direkcije za kovinsko industrijo Milivoj Stojković. Navzoči so bili tudi zastopniki sindikalnih organizacij in Ljudske fronte.

S slovesnosti so poslali brzojavke maršalu Titu, predsedniku vlade LR Srbije dr. Neškoviću, predsedniku planske komisije A. Hebrangu, ministru za industrijo zvezne vlade Borisu Kidriču in predsedniku planske komisije Srbije J. Veselinovu.

Društvo za kulturno sodelovanje Jugoslavije z ZSSR priredilo sprejem na čast sovjetski sindikalni delegaciji

Beograd, 21. julija

Društvo za kulturno sodelovanje Jugoslavije z ZSSR je priredilo sprejem na čast delegaciji predstavnikov sovjetskih sindikatov z Vladimirjem Nikolajevičem Berezinom, članom Prezidijske VCS sindikata in urednikom časopisa »Novoje Vremja« na čelu.

Sprejema, ki je bil v prostorih društva za kulturno sodelovanje Jugoslavije z ZSSR, so se udeležili ministri vlade FLRJ Kirilo Savić, Bane Andrejev in Vicko Krstulović, ministri vlade LR Srbije Vojka Leković in Aleksa Tomić, sednik Vseslovanskega komiteja Božidar Maslarić, predsednik Slovanskega komiteja dr. Stevan Jakovljević in številni kulturni delavci.

Sprejema se je udeležil tudi veleposlanik ZSSR v Beogradu Anatolij Josipovič Lavrentjev s člani veleposlanstva.

Goste je pozdravil v imenu društva predsednik Boris Žihari, na pozdrave pa je odgovoril V. N. Berezin. Zahvalil se je za prisrčen in bratski sprejem, ki ga je bila delegacija deležna povsod, ter poudaril, da se v Titovi Jugoslaviji čuti ustvarjalni delovni polet, ki je zajel

vso deželo, ki izvaja Titov petletni plan. V imenu sovjetskih žena se je za prisrčen sprejem zahvalila članica delegacije N. Ohloкова. Poudarila je, da je naredil nepozaben vtis na delegacijo kongres žena v Sarajevu, predvsem tiste udeležence kongresa, ki so vse življenje nosile ferdžo in so se na kongresu odločile, da jo odstranijo.

Zatem je govoril veleposlanik ZSSR Anatolij Josipovič Lavrentjev, ki je poudaril pomen kulturnega sodelovanja za razvoj političnih in ekonomskih zvez, ker so kulturni, ekonomski in politični odnosi med eboj tesno povezani.

V čast sovjetski sindikalni delegaciji je imel KSS v Beogradu slavnostno konferenco

KSS Beograda je priredil v dvorani Kolarčeve univerze slavnostno konferenco na čast sovjetski sindikalni delegaciji. Člani sindikalnega aktiva Beograda, ki so do zadnjega kofička napolnili veliko dvorano, so navdušeno počuli ustvarjalni delovni polet, ki je zajel

(Nadaljevanje na 2. strani.)

EDINO INTERVENCIJA CIVILIZIRANEGA SVETA LAHKO REŠI ŽIVLJENJE DEMOKRATIČNIH IZGNANCEV

London, 21. julija (Tanjug). »Daily Worker« objavlja članek svojega znanega političnega urednika, v katerem je rečeno, da je 120 grških demokratov izgnanih na otok Mudros, poslalo klic za pomoč.

»To je prva skupina antifašistov«, je rečeno v članku, »ki jih je fašistična grška vlada s pomočjo britanskih čet in ameriških dolarjev poslala na otok Mudros. Grozi jim mučenje in smrt.« V pizvu grških demokratov je rečeno: »Šef policije Lesvos Tsafelas nas hoče namerno uničiti. Mi, demokratični izgnanci, smo ostali brez strehe in brez vode. Ukazali so nam, da se v 12 urah zberemo

v kraju Vesen, ki ima 3500 kvadratnih jardov. Hiše v tem delu so že vse prenapolnjene. Edino intervencija civiliziranega sveta lahko reši življenje izgnancev in posledice tega hitlerjevskega preganjanja.«

V članku je nato rečeno, kako grška vlada še nadalje pripoveduje svetu zmagovalne bajke o akciji fašističnih čet, oboroženih z britanskim orožjem in plačanih z ameriškiimi dolarji, proti demokratičnim silam v Grčiji. V članku je poudarjeno dejstvo, da imajo spitišreji vodilno vlogo v napadih proti grškim demokratičnim silam.

Skupni interesi bolgarskega in rumunskega naroda

Izjave rumunskih državnikov po vrnitvi iz Bolgarije

Bukarešta, 21. julija. (Tanjug). Po vrnitvi rumunskih državnikov iz Bolgarije je bil v Bukarešti miting, na katerem je govoril predsednik vlade Petru Groza, minister za gospodarstvo Georgiu Dez in zunanji minister Tatarescu.

Petru Groza je obisk rumunskih državnikov v Bolgariji imenoval kot do-rodek, ki »odpira novo stran v zgodovini rumunsko-bolgarskih odnosov.

»Skupni interesi rumunskega in bolgarskega naroda,« je rekel v svojem govoru Georgiu Dez, »nas obvezujejo,

da se skupno borimo za utrditev naših demokratičnih režimov, za blagostanje in kulturni razvoj naših narodov. Kmalu bo sklenjen sporazum o prijateljstvu, sodelovanju in vzajemni pomoči med rumunskim in bolgarskim narodom.«

Tatarescu je v svojem govoru poudaril, da se bo nacional liberalna stranka, kateri načeluje, skupno z drugimi strankami bloka z vsemi silami borila za zmagovalno ciljev tega bloka in ciljev države. »Zagotavljam vam, da smo bili, smo in bomo enotni,« je izjavil.

22. JULIJ — POLJSKI NARODNI PRAZNIK

Jugoslovanski narodi pozdravljajo bratski poljski narod ob njegovem narodnem prazniku

22. julij je bil pred letom dni na svečani seji poljskega Narodnega sveta na predlog predsednika Boleslawa Bieruta predložen kot narodni praznik obnove demokracije Poljske. 22. julija leta 1944. je Poljski komitet narodne osvoboditve v mestu Helmu, ki so ga po prehodu reke Bug osvobodile enote poljske vojske skupno s herojsko Sovjetsko armado, izdal proglas poljskemu narodu, ki predstavlja pravni temelj nove demokratske poljske države.

Ta tako imenovani juljski manifest je razveljavil fašistično ustavo iz leta 1935., ki je bila vsiljena na nezakoniti način, ter pozval vse ljudstvo v borbo do končne zmage. Ta manifest odreka vse pravice londonski emigrantski vladi kot uzurpatorski in nelegalni oblasti.

Tega dne je začasni poljski parlament »Krajowa Rada Narodowa«, ki je v dneh okupacije deloval ilegalno, na svoji prvi javni in svečani seji pod predsedstvom prezidenta Boleslawa Bieruta sprejel dva zgodovinska sklepa — sklep o ustanovitvi Poljskega komiteja narodne osvoboditve kot edine suverene vlade poljske države s predsednikom Edvardom Osobka-Mofawskim na čelu ter sklep o spojitvi partizanske ljudske armade s poljsko armijo, organizirano na ozemlju Sovjetske zveze, v enotno poljsko vojsko pod poveljstvom maršala Poljske Mihaila Role Zymierskega.

Ti sklepi in juljski manifest predstavljajo korenit prelom v poljski zunanji in notranjpolitiki. Juljski manifest vrača nepoljske pokrajine na vzhodu Sovjetskim republikam Ukrajine, Bele Rusije in Litve ter poziva v boj za vrnitev okupiranih pomembnih dežel, v boj za meje ob Odri in Neissi. Ta manifest predvideva tesno in iskreno naslonitev Poljske na Sovjetsko zvezo, povezanost slovenskih držav za obrambo proti skupni nevarnosti, sodelovanje z vsemi demokracijskimi silami sveta ter vsebuje načela demokracije in mednarodne varnosti.

V notranjpolitiki pogledu je juljski manifest prav tako izrednega pomena, saj se izreka za obnovo demokracije, agrarno reformo, demokratizacijo šolstva, vrnitev demokracijskih svobod, za borbo proti ostankom fašizma itd. Tako 22. julij dejansko predstavlja za poljsko ljudstvo praznik enakoga pomena, kot ga predstavlja za jugoslovanske narode 29. november.

Zunanjpolitika orientacija nove demokratske Poljske, izražena v juljskem manifestu, se je uveljavila povsem dosledno. Dne 21. aprila 1945 je bila podpisana pogodba o prijateljstvu, medsebojni pomoči in povojnem sodelovanju med Sovjetsko zvezo in republiko Poljsko. Dne 16. avgusta istega leta sta obe državi podpisali sporazum o medsebojni državni meji ter sklenili sporazum o plačilu reparacij za škodo, ki jo je povzročila nemška zasedba na Poljskem. V letu 1946 je bil na pogajanjih od 23. do 27. maja v Moskvi med predstavniki obeh držav sklenjen sporazum o ertanju vseh finančnih obvez, ki so nastale med vojno v zvezi z oboroževanjem in prekrbo poljske armade. Sovjetska zveza se je poleg ostalega obvezala materialno pomagati poljski armadi in dati poljski vladi pomoč v obliki kredita v zlatu iz svojih lastnih virov. Dne 25. februarja letos sta obe državi dosegli nove, še bolj precizne sporazume, ki so izredno pomembni za bratsko sodelovanje obeh držav.

Nova demokratska Poljska prav tako tesno sodeluje z ostalimi slovenskimi državami. Med obiskom maršala Tita v Varšavi marca 1946 je bila podpisana pogodba o prijateljstvu in vzajemni pomoči med poljsko republiko in FLRJ, prav tako tudi sporazum o kulturnem sodelovanju med obeh državama. Dne 24. maja letos pa je bila v Varšavi podpisana poljsko-jugoslovanska trgovinska pogodba, ki predvideva petletno izmenjavo dobrin ter bo v znatni meri olajšala jugoslovanskim narodom izvedbo petletnega plana, poljskemu ljudstvu pa izvedbo triletnega plana.

Tudi odnos med Poljsko in Češkoslovaško, med katerima so bila v preteklosti stalna trenja, so se po vojni znatno okrepili. Dne 6. marca letos sta obe državi v Varšavi podpisali pogodbo o prijateljstvu in medsebojni pomoči. Dne 4. julija pa sta obe državi sklenili nove gospodarske sporazume, ki predstavljajo nov temelj bodočih medsebojnih odnosov. Sodelovanje s Sovjetsko zvezo in ostalimi slovenskimi državami predstavlja danes za demokratsko Poljsko osnovno smer njene zunanje politike. To sodelovanje je mogočen instrument miru in demokracije v svetu.

Nadaljevanje s 1. strani.

zdravili prihod sovjetske sindikalne delegacije pod vodstvom Vladimirja Nikolaeviča Berezina.

Slavnostno konferenco je otvoril podpredsednik KSS-a Vlasta Arandjelović, nato pa je sovjetsko sindikalno delegacijo pozdravil podpredsednik GO ES Srbije Miloslav Milosavljević.

Zatem je spregovoril V. N. Berezin. Govorec o žrtvah Sovjetske zveze med vojno je dejal:

»Samo na bojišči je padlo več kot sedem milijonov najboljših sinov in hčera naše domovine. Nad 25 milijonov ljudi je ostalo brez strehe. Nemške tolpe so razrušile 1710 mest, nad 70.000 vasi in 30.000 raznih podjetij, požgale in razrušile so več kot 85.000 kolhozov in sovhovov.

Po končani vojni se je sovjetsko ljudstvo vrnilo k svojemu mirnemu ustvarjalnemu delu in začelo obnavljati svojo deželo. Zdaj smo v drugem letu izpol-

Vendor se na mednarodno-politični pozornici stavlja Poljski zapreke, s katerimi hočejo mednarodni reakcionarji zavreti njen demokracijski razvoj. To velja predvsem za zapadne poljske meje na Odri in Neissi. Čeprav predstavljajo zapadne pokrajine poljsko zgodovinsko ozemlje in je bila pravica nanje v načelu priznana Poljski že na teheranski konferenci leta 1943., je zunanji minister ZDA Marshall ob podpori ministra Bevin na moskovski konferenci letos osporaval Poljski pravice na njene zapadne meje. Toda v tem vprašanju uživa Poljska vso podporo Sovjetske zveze in ostalih slovenskih držav ter tudi Jugoslavije, kakor je to posebej naglasil maršal Tito.

Tudi v notranjpolitiki življenju je nova Poljska stopila na pot trdne in trajne konsolidacije. Voditelj poljske kmečke stranke Mikolajczyk, na katerega je mednarodna reakcija polagala vse svoje nade, je pri volitvah v Sejm doživel ogromen poraz, kar priča o trdni povezanosti poljskega ljudstva z blokom demokracijskih strank. 19. januar 1947 zato pomeni črto čez račune mednarodne reakcije, ki je upala, da bo Mikolajczyk uspel dobiti vsaj delno zaslombo pri kmečkih množicah.

Z nacionalizacijo poljske težke in srednje industrije so bili položeni tudi ekonomski temelji za izvajanje triletnega plana, ki ga je poljski Sejm ob abstinenci 24. Mikolajczykovih poslancev sprejel letos v mesecu juliju. S tem stopa Poljska na pot uspešne izgradnje in preobrazbe iz agrarno-industrijske v industrijsko-agrarno deželo. Osnovna naloga poljskega gospodarskega plana je dviganje življenjskega standarda ljudskih množic. Plan predvideva velik razvoj produktivnih sil predvsem pri proizvodnji poljedelskih strojev, umetnega gnojila, premoga, energetike in razmah transporta. Zlasti pomembna naloga triletnega plana pa je popolna gospodarska združitev zapadnih pokrajin z ostalo Poljsko.

Prav zaradi vseh teh dejstev predstavlja nova Poljska trn v peti mednarodni reakciji, ki je zgubila v tej državi nekdanjega svojega zvestega vazala. Gledano pod tem vidikom nam postanejo razumljivi naporji gotovih velesil za vmešavanje v notranje poljske zadeve, rovarjenje vatiškanskih agentov pod vodstvom kardinala Hlonda, zaletavanja gosпода Churchilla in temu podobno. Poskus mednarodne reakcije, da bi zavrla demokracijski polet svobodne Poljske s pomočjo terorističnih band, zadrževanjem poljskih emigrantov, s podporo fašisti Andersu itd. so doživeli odločen neuspeh.

Poljsko ljudstvo se danes v polni meri zaveda, da je edina pot za doseglo blaginje ljudskih množic in utrditev mednarodnega mira tista pot, ki je nakazana v zgodovinskem juljskem manifestu. Proslavi poljskega narodnega praznika se zato pridružujejo vsi jugoslovanski narodi in dosledni demokrati po vsem svetu, ki žele poljskemu ljudstvu procvet in napredek v njegovem delu.

»Pravda« o kampanji amer. imperialistov proti narodni suverenosti evropskih narodov

Moskva, 21. julija (Tass). »Pravda« objavlja članek Pavlova z naslovom »Branitelji kampanje proti narodni suverenosti«. Pavlov piše:

Marshall očitno misli, da se morajo narodi Evrope, ki imajo svojo lastno državo, ki imajo za seboj stoletno narodno zgodovino in borbo za demokracijski razvoj, sedaj učiti »visoke stopnje individualnosti« od držav Jute ali Texas in da je prišel čas, da vlade evropskih držav sprejmejo izkušnje ameriških guvernerjev. Z drugimi besedami evropskim narodom enostavno priporočajo, naj se odrečejo svoje narodne suverenosti. Takšen je pogoj, če se hoče dobiti ameriški kredit.

Čeprav akusa Bevin dokazovati, da pariška konferenca nima političnega značaja, kaže vse na dejstvo, da se pod imenom evropske »gospodarske posebne organizacije« ustanavlja zapadni blok. V dobi imperializma je postala jasna težnja, da bi metode kolonialnega ropanja uporabili tudi pri odnosih velikih kapitalističnih držav do majhnih evropskih narodov in držav.

Različni ideologi skušajo prepričati

njevanja četrte stalinske petletke. Rуска federacija je v prvih šestih mesecih izpolnila plan 109%no.

Govorec o vtisih delegacije s potovanja po Jugoslaviji je Berezin dejal: Povedati smo videli, da se delavci zvežajo ne samo za izpolnitev prve Titove petletke, ampak tudi za prekoračenje plana. Videli smo, da izvrševanje posameznih nalog ni samo stvar ene republike, ampak da pri tem sodelujejo vse republike. Najboljši primer za to je mladinska prog.

Zatem je Nadežda Pavlovna Ohloková sporočila pozdrave sovjetskih žena-delavk ter izrazila prepričanje, da bodo jugoslovanske žene uspešno izvršile vse naloge prvega Titovega petletnega plana.

Po odmoru sta zborala »Abrašević« in »Nikola Tesla« zapela himni Sovjetske zveze in Jugoslavije ter nekaj pesmi, medtem ko je folklorna skupina »Radnik« izvedla ventek srbskih narodnih plešev.

Mnogo srednjega strokovnega kadra bomo potrebovali i Industrijska kovinarska šola na Jesenicah nam je dala nove strokovne delavce

Industrijska podjetja v naši državi imajo poleg nalog, ki jih pred nje postavljajo petletni plan v produkciji, tudi važno nalogo vzgojiti strokovni kader zase in za podjetja, ki jih bomo v petletni nanovo zgradili. Naši industriji že sedaj primanjkuje kvalificiranih delavcev, zato morajo industrijske šole v podjetjih posvečati veliko pažnjo predvsem vzgoji srednjega strokovnega kadra.

V železarni na Jesenicah imajo višjo in nižjo industrijsko kovinarsko šolo. V višji industrijski šoli imajo tedensko 18 ur teoretičnega pouka, v nižji pa 15 ur. Ostali čas je namenjen praktičnemu pouku, kjer se učenci spoznavajo s celotnim delovnim procesom svoje stroke. Učenci, ki obiskujejo kovinarsko šolo, dobijo po končanem študiju zaposlitev v železarni sami.

Letos so odšli v produkcijo učenci po končanem tretjem letniku nižje industrijske šole. Med drugimi je dala letošnja šola tudi 11 novih valjalcev. V bodočem školskem letu bo šola zopet sprejela določeno število novih učencev. Za nižjo kovinarsko šolo ni predpisana šolska izobrazba, ampak se dijaka sprejme v uk na podlagi dobro opravljenega spremenega izpita tudi samo z osnovno šolo. Za višjo kovinarsko šolo pa so potrebni 4 razredi srednje šole. Iz tretjega letnika višje kovinarske šole lahko učenci nadaljujejo šolanje v nadaljnjem letniku srednje tehnične šole, iz tretjega letnika nižje kovinarske šole pa postanejo učenci kvalificirani delavci.

Pri samem učenju je velike važnosti sposobnost učenca in veselje do stroke.

V industrijski kovinarski šoli so imeli učenca, ki je bil skoraj nepismen. Ker pa je imel voljo, da postane kvalificiran delavec, se je zagrzel v učenje in danes po končanem drugem letniku nižje kovinarske šole je dosegel v teoretičnem in praktičnem delu deseto mesto. Na splošno so bili v vseh letnikih industrijske kovinarske šole zelo dobri učni uspehi. Učenca, ki ni izdelal se ne sili k ponavljanju istega razreda, če je pripravljen in se pokaže sposobnega za popravljani izpit. Učenca na tej šoli je mnogo, ker je kovinarska stroka težak poklic. Poleg strokovnega pouka se dijaki učijo tudi splošne predmete kot n. pr. matematiko, slovnico, zgodovino socialne vede itd. Uspehi učencev se ocenjujejo po točkah.

5 odličnjakov dobilo po 2000 din nagrade.

Ob priliki zaključka šolskega pouka, po pregledu uspehov zaključnega izpita letošnjih absolventov nižje kovinarske šole je šolski odbor proglasil za najboljšega učenca na industrijski kovinarski šoli Langus Viktorija, ki je pri ocenjevanju dosegel 94,4 točke od 100 dosegljivih. Poleg njega so bili še 4 učenci, samo za par točk slabši od Viktorija, vendar odličnjaki, imenovani za najboljšee dijakke v šoli. Direktor železarne, tov. Potočnik, je vsem petim učencem izročil po 2000 din nagrade v znak priznanja za njihovo marljivo učenje. Učni uspehi v šoli pa so tudi merilo za določitev plačilnega razreda absolventov, ki so šli v svojo strokovno zaposlitev v podjetje.

Na mali proslavi, ki so jo pripravili za zaključek šolskega pouka, je bilo pohvaljeno tudi delo šolske mladinske organizacije. Mladinsko delo je prišlo predvsem do izraza v internatu, kjer je dobivalo hrano in stanovanje 70 učencev. Ker pa učenci prejajo plačo, ki je po uredbi predpisana za učence v gospodarstvu, odpade polovica vzdrževalnine v internatu na gojenca, polovica pa na podjetje.

Sedanji internat, učilnice in delavnica, niti po velikosti, niti po opremljenosti ne odговarjajo bodočim potrebam učencev. Zato bodo za tovarniško kazimo zgradili šolski kombinat, kjer bodo v enem posloju učilnice, delavnica in internat. V šoli in delavnici se bo lahko učilo 400 učencev, 300 pa bo dobivalo oskrbo v internatu. Da se čim prej prične z gradnjo šolskega kombinata, se je mladina železarne in industrijske kovinarske šole na Jesenicah obvezala, da bo na pripravljanih zemeljnih delih napravila samo v avgustu 10.000 delovnih ur. Pripravljena dela se bodo pričela s 1. avgustom.

Z novo postavljenim šolskim kombinatom, čigar delavnice in učilnice bodo prostornejše in moderneje opremljene, prav tako kakor tudi internat, bo možnost usposabljanja večjega števila srednjega strokovnega kadra, ki ga v največji meri potrebuje naša država predvsem za razvoj težke industrije. Industrijska kovinarska šola na Jesenicah se bo z reorganizacijo preimenovala v metalurško šolo.

Veliki miting v Zenici

NAŠI IN TUJI GRADITELJI PROTESTIRAJO PROTI LAŽEM REAKCIONARNEGA TISKA O PROGI ŠAMAC-SARAJEVO

Ob otvoritvi svetovnega mladinskega festivala v Pragi so graditelji mladinske proge v nedeljo v Tetovu pri Zenici organizirali svečani miting. Na mitingu so bile poleg 35 naših mladinskih brigad vse inozemske mladinske delovne brigade, ki delajo na mladinski prog. Naše in inozemske graditelje je v imenu centralnega sveta LMJ pozdravila Brana Perović, ki je poudarila važnost prvega svetovnega mladinskega festivala, ki bo še bolj učvrstilo sodelovanje in prijateljstvo med demokratično mladino sveta. Zatem je v imenu delovne brigade Velike Britanije govorila namestnik komandanta Patricija Dan ter komandanti vseh ostalih inozemskih delovnih brigad. Govorniki so v svojih govorih ostro protestirali proti klevetam o formiranju nekakšne mednarodne brigade na mladinski prog.

Ob zaključku mitinga je mladina inozemskih delovnih brigad poslala svetovnemu mladinskemu festivalu v Prago pozdravno resolucijo, v kateri pozdravlja

festival in obljublja, da bo tudi v bodoče delala in se borila za srečnejšo bodočnost demokratične mladine sveta. Nadalje govori o velikem in pomembnem delu in življenju na mladinski prog Šamac—Sarajevo resnični kovačnici bratstva in enotnosti demokratične mladine sveta. Govori o velikih naporih in požrtvovalnosti jugoslovanske mladine pri gradnji proge in pri izvrševanju prvega petletnega plana ter ponovno ostro protestira proti različnim lažem mednarodnega reakcijskega tiska o jugoslovanski mladini. Ob zaključku resolucije obljublja, da se bo tudi v bodoče borila proti vsem sovražnikom Jugoslavije ter bo v svojih državah prikazala resnico o življenju in delu jugoslovanskih narodov. Svetovnemu mladinskemu festivalu obljublja, da bo storila vse, da na svetu zmagaja resnica, da zmagajo ideje solidarnosti in sodelovanja med narodi sveta.

Tudi glavni štab mladinskih delovnih brigad na mladinski prog Šamac—Sarajevo je svetovnemu mladinskemu festivalu poslal pozdravno pismo, v katerem 83.000 graditeljev, ki so sedaj na mladinski prog, pozdravlja svetovni mladinski festival v Pragi. V pismu je med drugim rečeno:

Dvakrat udarna brigada »Alfonza Šarha« v Mariboru

V soboto 19. julija se je vrnila v Maribor prva mladinska delovna brigada »Alfonza Šarha«, ki je delala na mladinski prog. Brigada je s svojim požrtvovalnim delom postala dvakrat udarna in enkrat pohvaljena, ter ima v svojem sklopu 18 mladih udarnikov. Brigada je pred odhodom na gradnjo proge Šamac—Sarajevo delala 10 dni za obnovo Maribora, po vrnitvi v mladinske proge pa 10 dni na regulaciji Pesnice, kjer so mladinci regulirali 124 m struge.

Brigada šteje 200 mladincev in mladink, med katerimi je 18 udarnikov. Na mladinski prog so prepeljali 18.000 m³ zemlje, izkopali 15.500 m³ zemlje, zgradili 2 mosta, od katerih nosi eden naziv mariborske dvakrat udarne brigade, ter izvršili razna druga večja dela.

Maribor je dvakrat udarno brigado »Alfonza Šarha« dostojno sprejel. Na Glavnem trgu je bila množica mariborskega prebivalstva in skupina množičnih organizacij z zastavami in transparenti, člani sindikatov in pionirji. S pozdravnimi govori so mlade heroje dela počastili zastopniki MLO, KSS in mestnega odbora LMS. Nato se je brigadir zahvalil za prisrčen sprejem in orisal delo na prog ter poudaril, da danes ni ovir, ki bi ji Titova mladina ne mogla premagati v svojem delovnem poletu. Nato se je med

»V naši svobodni domovini, kjer vlada ljudstvo, mladina navdušeno obnavlja državo, gradi proge, tovarne in ceste. Naše največje delo v letošnjem letu, v prvem letu Titove petletke, je izgradnja mladinske proge Šamac—Sarajevo, dolge 238 in pol kilometra. V treh in pol mesecih dela na prog smo dosegli že lepe uspehe. Izkopali, prepeljali in vdelali smo v nasipe 3.200.000 m³ zemlje in kamenja, kar je 86,5% vseh zemeljskih del. Položili smo 73.634 m tira, prebili predor Vranduk, dolg 1928 m, prebili predor Bistričak, Osjel in Sikol. Od Šamca do Doboja je na dolžini 67 km že peljal prvi vlak.

Mladinska prog ni samo veliko gradilišče, temveč je tudi šola naše mladine, kjer sprejema najosnovnejše znanje in kjer se vzgaja in razvija. V brigadah prve izmene se je 6088 nepismenih graditeljev naučilo pisati in čitati. 15.675 mladincev in mladink je odšlo v tečaj, na prog se razvija nov strokovni kader za izvršitev prvega petletnega plana. Pri tekmovanju za fizikalno značko, v katerem sodelujejo skoraj vsi graditelji, je dosedaj napravljeno 165.000 norme.

Nadalje v pismu poudarja ljubezen in sodelovanje med jugoslovansko in inozemsko demokratično mladino, ki pomaga pri gradnji mladinske proge. Mladina Jugoslavije ne bo nikdar pozabila velikega dela in ljubezni inozemskih brigad, ki se skupno z njo borijo za izgradnjo mladinske proge in izpolnitev petletnega plana. Graditelji mladinske proge so prepričani, da bo prvi svetovni mladinski festival važen doprinos k sodelovanju in očuvanju miru ter krepitve solidarnosti z mladino Grčije, Španije in kolonialnih držav v borbi za svobodo in nezavisnost.

Češkoslovaški pionirji na poti skozi Maribor

petjem in zvokih vojaške godbe, ob nešteti pozdravnih vzklkih razvila parada brigade po mestu.

Češkoslovaški pionirji na poti skozi Maribor

V nedeljo zjutraj ob 5. uri je pripela v Maribor skupina 140 otrok iz Češkoslovaške, ki potuje na oddih v poštinsko kolonijo v Crlikovcu. Na glavnem kolodvoru je bil češkimi otrokom prirujen prisrčen sprejem, ki so se ga udeležili zastopniki ljudske oblasti in množičnih organizacij. V imenu mestnega ljudskega odbora je predsednik Rakusa pozdravil češke otroke, ki so se postrojili pred vlakom, in jim želel prijeten počitek v naši državi. Zastopnica mestnega odbora LMS Hakalšek Zora je češkimi pionirjem spregovorila o važnosti sodelovanja mladine obeh bratskih držav. V imenu čeških pionirjev se je zahvalil za prisrčen sprejem član vodstva skupine in naglasil, da niso pričakovali tako toplega sprejema v zgodnji jutranji uri. Češki otroci se na postaji zadrževali in bili zelo veseli nad sadijem, ki so ga dobili na pot, mariborska mladina pa je medtem okrasila vaгон s cvetjem in zastavami.

brigada v Magja (IV. sekcija), XI. istrska brigada pa nadaljuje pot v Zepče (V. sekcija), kamor pride ob 8 uri. XII. istrska brigada gre v Nemilo (VI. sekcija) kamor pride 2. avgusta ob 9. uri.

Iz Maribora odide 2. avgusta ob 13.25 uri mariborska brigada, na Pragerskem se ji pridruži ptujka brigada, ki odide iz Ptuja istega dne ob 12.48 uri, v Celju celjska brigada ob 15.17 uri in v Sevnici gorjanska brigada, ki odide iz Novega mesta 2. avgusta ob 13.40 uri. Gorjanska in Mariborska brigada odideta v Nemilo (VI. sekcija), kamor prideta 3. avgusta ob 9. uri. Ptujka brigada pride v Samac (I. sekcija) 3. avgusta ob 5. uri.

Odhod brigad I. skupine III. izmene na gradnjo proge Šamac—Sarajevo

Iz Vodnjana bo odšla XII. istrska brigada 1. avgusta ob 6.06 uri. V Pazinu se ji bosta priključili X. in XI. istrska brigada ob 7.23 uri, v Postojni VI. primorska brigada ob 14.30 uri in v Ljubljani XII. ljubljanska in dolomitska brigada.

X. istrska in XII. ljubljanska brigada prideta v Dobjo (II. sekcija) 2. avgusta ob 8. uri. V istem času pride na III. sekcijo tudi Dolomitska brigada. 2. avgusta ob 7. pride VI. primorska

PRED VOJAŠKIM SODIŠČEM SE JE ZAČELA RAZPRAVA PROTI UBIJALCEM MARČIČA

Razprava proti banditom „kraljevi voške“, ki jo v taboriških organizirajo pobegli izdajci in vojni zločinci iz »Nacionalnega komiteja kraljevine Jugoslavije“ v Salzburgu

Ljubljana, 21. julija.

Danes ob 8 zjutraj se je pred vojaškim sodiščem začela razprava proti skupini moralnih pokvarjencev, kriminalcev in fašističnih zločincev. Med okupacijo so ti zločinci v vrstah domačih izdajalcev pomagali nacistom pri izvrševanju njihovih zločinov nad slovenskim narodom, po osvoboditvi pa so si v emigraciji iskali novih podpornikov za svoje kriminalno delo in se v Avstriji povezovali s posameznimi vojnoujskastiškimi elementi iz angloameriških vrst ter ob podpori avstrijskih oblasti organizirali provokatorsko razbojniško tolpo, ki je poleg mnogih roparskih vpadov v Jugoslavijo zverinsko ubila tudi aktivista OF tovariša Franca.

Razprava se vrši v dvorani Sindikalnega doma, ki so jo napolnili poslušalci iz Ljubljane in iz Štajerske, njen potek pa s pozornostjo zasledujejo tudi okrog radijskih zvočnikov, ki so razmešeni po mestu. Predsednik vojaškega sodišča je kapetan Barovič Rudi, obtožbo pa za stopa vojaški tožilec kapetan Grošelj Anton.

Vojaški tožilec je obtožil naslednje bandite: Čeha Franca »Zdenka«, starega

30 let, pristojnega v St. Lenart in stanujočega v taborišču Wagnera, baraka 47; Kopnika Ferdinanda »Petra«, starega 23 let, pristojnega v Sv. Anton na Pohorju in stanujočega pri Stelz Francu; Altenbach, občina Oberbranz, okraj Lipnica v Avstriji; Helbinga Jakoba »Pavla«, starega 19 let, pristojnega v Maribor, stanujočega Tinberg, občina Oberhag, Leibnitz, Avstrija; Hojnika Konrada »Konrada«, starega 28 let, pristojnega k Sv. Duhu, stanujočega v Lučanah 128, Avstrija; Bratušo Antona »Miška«, starega 23 let, stanujočega v Vogričevih pri Ljutomeru; Pistotnika Slavka »Kač«, starega 23 let, pristojnega v Maribor, stanujočega v Jaršah 10; Zormana Edvarda »Džoniča«, starega 23 let, stanujočega v Mariboru; Arnuša Franca »Milana«, starega 26 let, pristojnega v Sv. Urban, stanujočega v vasi Derstela pri Ptuj; Liliča Rudolfa »Slava«, starega 24 let, pristojnega v Drniš; Levitnika Jožeta »Zlatka«, starega 23 let, pristojnega v St. Vid pri Ptuj; Berka Alojza, starega 18 let, stanujočega Sladki vrh, okraj Maribor-okolica, in Gruberja Alojza »Luka«, starega 17 let, pristojnega v Maribor in stanujočega v taborišču Wagnera, baraka 58.

vanski strani ter se ob tej priliki tudi zavezala dajati še v bodoče obveščevalna poročila.

Da bi Sernečeva tolpa okreplila obveščevalni kontakt z angleškimi okupacijskimi vojaškimi predstavniki v Avstriji, je imela dan po prvem sestanku ponoven sestanek ob 8. uri zvečer v gostilni Pihler, kjer je bil poleg ostalih banditov prisoten tudi obtoženi Bratuša z nekim majorjem FSS angleške okupacijske vojske iz Lipnice, ki je bandi, ko je dobil obveščevalne podatke, obljubil vso zaščito pri njenem delovanju in bivanju v Avstriji.

Na roparskih vpadih so banditi širili bedasto sovražno propagando

Da bi s sovražno propagando ljudstvo odvračali od dela za obnovo in boljše življenje ter jih podredili interesom tujih imperialistov, so vsi obtoženci na svojih roparskih vpadih v Jugoslavijo razširjali propagandno literaturo, ki je naperjena proti sedanjemu ustavnemu redu in odkrito propagira intervencijo tujih sil. To literaturo so prejeli od NKKJ, oziroma od takozvanega podpolkovnika Gluš-

ča. Širili so tudi ustno propagando, da bo »kraljeva vojska« s pomočjo Angležev in Amerikancev zrušila ustavni red v FLRJ, v Avstriji pa so širili vesti, da se v Jugoslavijo ne bo mogel vrniti nihče, kdor ne bo stopil v njihovo tolpo.

Niz roparskih napadov in drugih zločinov nad slovenskim ljudstvom

Tolpa bandita Serneca Ferdinanda je nad slovenskim ljudstvom zagrešila niz roparskih napadov in drugih zločinov, da bi ga s tem prisilila k sodelovanju pri rušitvi obstoječega družbenega reda. Obtožnica nato našteva dolgo vrsto ropov živine, prašičev, živca, oblek, perila, čevljev itd. Maja 1946 so ti banditi ubili peka Pečnika iz Selnice ob Dravi, julija 1946 odpeljali v Avstrijo Antoniča Antona, kjer so ga ubili, potem pa mu je bandit Sernece mrtvemu odsekjal prst, da si je na ta način lahko prilastil zlat prstan. Dne 17. junija 1947 je bandit Požavko, pripadnik Sernečeve tolpe, na njivi pri Lučanah v Avstriji ubil Slovenko Klaro, ker je nasprotovala Sernečevemu banditskemu delovanju.

Če se je predvsem odlikoval župnik iz Lučan s svojim pogrebnim govorom. Sodelovanje avstrijskih obmejnih organov z bando Serneca pa gre celo tako daleč, da je v juniju 1947 skupina štirih orožnikov pozvala bando na skupen patrolni obhod meje na sektorju Sv. Duh—Kaplja, se podredila poveljstvu bandita Serneca in skupno z banditi streljala na jugoslovansko obmejno ozemlje, da bi na ta provokatorski način ustvarila videz neredov na meji, kar naj bi bilo povod tujim imperialističnim intervencijam.

Kakšen privilegiran položaj je imela Sernečeva banda na avstrijskem teritoriju, nam jasno kaže primer uboja služkinje Klare pri kmetu Mrzlinjeku na Grosswalzu, ki jo je banda likvidirala zaradi tega, ker je kot zavedna Slovenka obsojala početje Sernečeve tolpe. Banda se je nato pred avstrijskimi orožniki pohvalila, da je ubila Klaro. Ko sta dva orožnika to zvedela, sta umor odobraval in avstrijske oblasti niso nčesar podvezle proti morilcem, čeprav so jim bili znani.

Posamezni predstavniki okupacijske vojske so se sestajali z bando in jo pridobivali za špijonažno službo

Kljub vsem incidentom, ki jih je banda uprizorila na meji, niso okupacijske sile v južni Avstriji podvezle nikakih ukrepov, ampak so se peodini predstavnikih te sile celo sestajali z bando in jo pridobivali za svojo špijonažno službo, obljubljajoč ji vso podporo.

Vse zločinsko početje Sernečeve bande pa je vodil štab takozvane »slovenske armije« s podpolkovnikom Glušičem na čelu in »narodni odbor« v Rimu z obsojenim vojnimi zločincem dr. Krekom na čelu.

Naše ljudstvo se je trdno odločilo, da bo premagalo vse težkoče in ovire za zgraditev svoje srečnejše bodočnosti. Zato z gnusom obsoja pečico zločincev, ki so na zverinski način ubili zavednega sina slovenske domovine Marčiča, streljali na JA, osvoboditeljsko jugoslovanskih narodov ter ubili pet njenih zvestih sinov. Zato vojaški tožilec zahteva, naj sodišče s svojo pravico in strogo sodbo izbere iz slovenske zemlje preostanke nacifašističnih krvočlovkov, kriminalcev in špijонов vojnoujskastiških klik.

Sodišče je nato zaslialo prve tri obtožence, nakar je razpravo prekinilo in se bo nadaljevala jutri ob 8. zjutraj.

BRZOJAVKA ENVERJA HODŽE KULTURNEMU DRUŠTVU »MAKEDONIJA-ALBANIJA«

Skopje, 21. julija (Tanjug). Predsednik vlade LR Albanije generalni polkovnik Enver Hodža je poslal tole brzojavko kulturnemu društvu Makedonija-Albanija:

Zahvaljujem se Vam za pozdrave, ki ste jih poslali meni in albanskemu narodu ob ustanovitvi vašega društva. Želim Vam, da bi društvo za kulturno sodelovanje med našima dvema bratškima narodoma postalo važen činitelj pri utrjevanju iskrenega prijateljstva in bratstva med makedonskim in albanskim narodom, ki danes gradita svoje življenje.

Zvezni minister za industrijo B. Kidrič obiskal tovarno strojev v Železniku

Beograd, 21. julija (Tanjug). Te dni so obiskali gradilišče tovarne težkih orodnih strojev v Železniku pri Beogradu industrijski minister zvezne vlade in predsednik Gospodarskega sveta vlade FLRJ Boris Kidrič, podpredsednik zvezne planske komisije ing. Milenko Jakovljevič in predsednik centralnega sveta LMJ Rato Dugonjič. Na gradilišču so ostali nekaj časa ter se zanimali za napredovanje del pri gradnji tovarne.

***

Albanski udarniki obiskali Osijek

V Osijek je prispela skupina albanskih udarnikov, ki je na obisku v naši državi. Albanskim delavcem je bil prirejen bratski sprejem. Goste je v imenu mesta Osijeka pozdravil predsednik MLO-a Slavko Djoraka, v imenu 13.000 osijskih delavcev pa sekretar KSS-a Ivan Korkut.

Gostje so si ogledali železnicarno, tovarno poljedelskih strojev, tovarno usnja in tovarno vžigalic »Drava«.

Mati padlega junaka dobila red narodnega heroja

Hercegnovi, 21. julija (Tanjug). V okviru proslave dneva vstaje v LR Črni gori so slovesno izročili red narodnega heroja materi Nikole Djurovića, voditelja vstaje v Boki. Red je izročil član krajevnega ljudskega odbora v Hercegovnem Drago Radulović. Ob sprejemu reda se je mati narodnega heroja Nikole Djurovića, Ljubica Djurović, ginaljno zahvalila ljudskim oblastem za to priznanje.

Narodni izdajalci in zločinci so pri vojnoujskastiških klikah našli novih podpornikov za razdiralno delo

Obtoženi so bodisi kot pripadniki zločinskih okupatorskih formacij, izdajalskih kvizziških formacij ali kot izraziti fašisti ob osvoboditvi in nekateri še pozneje odšli v Avstrijo, kjer so si izven Jugoslavije kot prej pri nacističnem okupatorju našli novih podpornikov za svoje razdiralno in zločinsko delo. Zatočišče so našli v begunskih taboriških kot v Strassu, Wagni itd. ob podpori avstrijskih nacistov med prebivalstvom in državni upravi ter nekaterih predstavnikov okupacijskih sil. V teh taboriških so se po navodilih tako zvanega »Nacionalnega komiteja kraljevine Jugoslavije« v Salzburgu in »narodnega odbora« v Rimu, ki ga vodijo narodni izdajalci in vojni zločinci dr. Krek Miha, Zebot in drugi, ter s pomočjo tujih vojnoujskastiških klik organizirali pod vodstvom Serneca Ferdinanda v teroristično skupino, ki naj bi z nasiljem zrušila obstoječo državno ureditev FLRJ, spravila v nevarnost njeno varnost in demokracijo pridobite osvobodilne borbe.

Da bi z napadi na Jugoslovansko armado, na predstavnike ljudske oblasti in ljudsko imovino omajali v ljudskih množicah zaupanje v moč ljudske oblasti, je tolpa izvršila več težkih zločinov.

Vsa Sernečeva banda je ob aktivnem sodelovanju obtoženih Čeha, Kopnika, Helbinga, Hojnika, Liliča in Levitnika 22. junija 1947 ilegalno prešla državno mejo, po dvodnevnem skrivanju in kletanju po Pohorju vdrla v vas Lehen, z orožjem terorizirala na sestanku zbrano prebivalstvo in nasilno odvedla aktivista

S POMOČJO AVSTRIJSKIH OBMEJNIH ORGANOV IN POSAMEZNIH VOJNOUJSKASTIŠKIH OFICIRJEV OKUPACIJSKE VOJSKE, JE PROVOKATORSKO-ROPARSKA TOLPA VDIRALA V FLRJ

Da bi z incidenti na meji med Avstrijo in Jugoslavijo preprečili normalizacijo odnosov med sosednjima državama in izzvali intervencijo tujih imperialističnih sil prot FLRJ, so člani oborožene Sernečeve tolpe in vsi obtoženi, nahajajoč se neovirano na obmejnem predelu Avstrije med Špičnikom in Kapljo s centrom na Grosswalzu pri Lučanah stalno ob sodelovanju avstrijskih obmejnih organov in okupacijske vojske ilegalno in nasilno vdrali na teritorij FLRJ ter izvrševali številne zločine.

Junija 1946 so ob navzočnosti obtoženega Arnuša pri Zlemberskih ribnikih ranili borca KNOJ-a, 24. julija tam iz zasede ubili nekega poročnika JA in težko ranili dva borca. Februarja 1947 so na provokatorski način zajeli vojaka KNOJ-a Zlatkovića in Purića ter ju odvedli v Avstrijo. Purić je uspešno

pobegniti, Zlatkovića pa so banditi ubili.

Ves čas svojega zadržanja na teritoriju Avstrije je Sernečeva tolpa stalno streljala na jugoslovansko obmejno stražo na ozemlju Jugoslavije: 8. januarja 1947 je pet banditov streljalo na našega stražarja med karavlo Sv. Jurij in Jurski vrh, 16. januarja so tam izživali našega obmejnega stražarja, dne 25. januarja so izstrelili šest nabojev, dne 23. februarja tri naboje, dne 5. marca pet nabojev, dne 20. marca štirje strelji, dne 21. marca šest nabojev, dne 14. maja izstreljen rafal iz puškomitraljeza in na teritorij Jugoslavije vrženi dve rdeči raketi, dne 20. maja so banditi izstrelili deset nabojev, dne 29. maja izstrelili pet nabojev in vrgli tri bombe.

odgovornosti obtoženega Helbinga ob 22. uri izstrelili 20 nabojev v neposredno bližino jugoslovanske karavle ter ob 22.10 uri zopet 40 nabojev na isti prostor.

SERNEČEVI BANDITI SO BILI ANGLEŠKI ŠPIJONI

Da bi z zbiranjem špijonažnih poročil slabili obrambno in gospodarsko moč jugoslovanskih narodov ter s tem koristili tujim imperialistom, so vsi člani Sernečeve bande zbirali obveščevalne podatke vojaškega in političnega značaja, ki so jih dostavljali takozvanemu »podpolkovniku kraljeve vojske« Glušiču v taborišču Pongau pri Salzburgu in članom angleške FSS iz Lipnice: dvema angleškima podoficirjema in enemu angleškemu majorju. Za dosego tega cilja so jim člani angleške vojnoujskastiške službe dajali v pod-

Avstrijski orožniki in Sernečevi banditi so skupno patrolirali ob meji in streljali na jugoslovansko karavlo

Dne 9. junija 1947, ko je Sernečeva tolpa skupno patrolirala na avstrijski strani meje s štirimi avstrijskimi orožniki na sektorju Kaplja-Sv. Duh, so avstrijski orožniki in banditi ob so-

ČEH JE MED OKUPACIJO KOT NEMŠKI OROŽNIK OVAJAL IN UBIJAL SLOVENCE

Vojaški tožilec je obtoženega Čeha Franca obtožil tudi, da je od 1. marca 1943 do osvoboditve kot nemški orožnik v Sv. Lenartu in Ptuj ter kot zaigrizen okupatorjev hlapec volunil, ovajal in ubijal slovenske rodoljube, da si je pridobil zaupanje nacističnih krvočlovkov in gestapovcev. Tako je v začetku aprila 1944 bil udeležen pri umoru partizana Filipiča in preselitvi družine Filipiča. V vasi Cezanjecj pri

Ljutomeru je streljal na 25 talcev, od katerih jih je sam ubil pet. Sodeloval je pri umoru partizana Vogrina Jožeta in meseca julija 1944 pri akciji na sestreljenju posadko ameriškega letala. Septembra 1944 je sodeloval pri aretacijah pripadnikov OF v Sv. Lenartu; lekarnarja Devide, Marčiča Franca, Felzer Ane, Zlatiča Ivana in Roglja Franja ter izvršil še druge zločine.

VOJNI ZLOČINCI ORGANIZIRAJO V TABORIŠKIH KURŽE ZA TERORIZEM IN DIVERZANTSTVO TER POŠILJAJO BANDITE V JUGOSLAVIJO

Obtoženi Pistotnik Slavko se je junija 1945 v Gradcu izdal za oficirja JA in nato pobegnul v Salzburg, kjer je dobil izkaznico NKKJ. Avgusta 1945 je v taborišču Glasbach obiskoval diverzantski in teroristični kurz za gverilsko vojskovanje, nakar je bil poslan v Jugoslavijo, da bi na Štajerskem organiziral in pripravil teren za teroristične akcije. Ko je na Štajerskem osnoval sedemčlansko bando, je junija 1946 ilegalno odšel v Avstrijo, da se poveže z NKKJ-em v Salzburgu. Avgusta 1946 je v Avstriji stopil v tujo obveščevalno službo in podpisal izjavo o sodelovanju z njo. 14. maja 1947 je pristopil k teroristični tolpi Serneca Ferdinanda in 4. maja ubil sobandita Bergloza ter ranil bandita Požavka.

Vsi obtoženi zločinci še posebej odgovarjajo za zločine, ki jih je banda kot organizirana celota izvršila v tisti dobi, ko so bili neposredno vključeni v organizirano zločinsko delovanje, za katerega so vedeli in ga odobraval. Prav posebno pa še odgovarjajo za zločine, ki so jih neposredno izvrševali.

Vojaški tožilec je obtožence obtožil

NKKJ v Salzburgu s »podpolkovnikom Gluš čem« in »Narodni odbor« v Rimu z izdajalcem dr. Krekom organizatorja vseh zločinov

Vojaški tožilec je v obrazložitvi naglasil, da so si vojni zločinci ob zlonu nacistične Nemčije poiskali novih podpornikov izven Jugoslavije. Te podpornike so našli pri raznih vojnoujskastiških klikah, s pomočjo katerih skušajo po osvoboditvi nadaljevati svoje zločinsko delovanje. Tipičen primer za to sta obtoženi Čeh in gestapovec Gernjak.

Taborišča razseljenih oseb in vojnih zločincev iz Jugoslavije so se ob podpori tujih vojnoujskastiških klik spremenila v žarišče protijugoslovanske propagande. Ta žarišča vodi skupina skorumpiranih izdajalskih fašističnih izmečkov, zbranih okrog »nacionalnega komiteja kraljevine Jugoslavije« in »štaba slovenske armije« s polkovnikom Glušičem, ki kot vojaški in špijonažni organ vsega protislovenskega rovarjenja deluje v taborišču Pongau pri Salzburgu v zvezi z »narodnim odborom« v Rimu, ki ga vodi narodni izdajalec in obsojeni vojni zločinec dr. Miha Krek ter njemu podobni. Fašistični elementi, pobarvani z laž-

no demokracijo, so nemoteno organizirali teroristične tolpe v taboriških Glasbach in Pongau. To zločinsko delovanje se vrši ob sodelovanju s posameznimi predstavniki uprav taborišč za pobege vojne zločince. Absolvente takšnih kurzov je zločinska monarhistična klika pošiljala na teritorij FLRJ, kjer naj bi z razbojništvom in špijonažo motili jugoslovanske narode pri gradnji njihove srečnejše bodočnosti ter poskušali izzvali intervencijo tujih imperialističnih sil.

Skupini agentov »štaba slovenske armije« Krencer—Mihajloviću—Buletu, Sernecu Ferdu in Borovniku Ludviku je v začetku januarja 1946 uspelo, da so pričeli s pripravami za teroristično ilegalno delovanje. Ko pa so bili zametki te banditske organizacije razbiti, je skupini pod vodstvom bandita Serneca Ferdanda v maju 1946 uspelo, da se je umaknila na obmejni avstrijski predel na sektor med Kaplo in Špičnikom s centrom na Grosswalzu pri Lučanah, kjer je njena glavna baza.

Župnik Nadrah v Puščavi je banditu ponudil cerkev za zatočišče

S svojim razbojništvom pa banditi niso našli odziva med slovenskim ljudstvom, ampak so se pri njem od kraja onemogočili in razkrinkali. Našli so se le peodinci, med temi predvsem reakcionarna duhovščina, ki je z dobro premišljenimi pridigami in z direktno podporo nudila razbojniški tolpi vso oporo. Župnik Nadrah v Puščavi pri Sv. Lovrencu pa je šel celo tako daleč—da je banditu Hoziću Maksu ponudil cerkev za zatočišče v primeru potrebe.

med organi avstrijske finance in žandarmerije ter ostalega upravnega aparata. Kot dokaz temu nam služi primer bandita Borovnika, ki so ga v juliju 1946 ubili jugoslovanski obmejni organi ob poskusu oboroženega prestopa državne meje. Pri pokopu tega bandita, ki so ga njegovi pajdaši odveleli mrtvega iz teritorija Jugoslavije v Avstrijo, prisostvujeja dva avstrijska orožnika iz Lučan, čeprav sta vedela, kdo je bil Borovnik in na kak način je bil ubit.

Iz izjav obtožencev je razvidno, da so imeli banditi v Avstriji »vstransko« oporo pri nacističnih elementih ne samo med civilnim prebivalstvom, temveč tudi

Ta obmejni incident, ki ga je povzročila Sernečeva banda, so nacistični ostanki in Avstriji izkoristili za javno demonstracijo in besno gonjo proti Jugoslaviji,

KAJ JE ENA TONA JEKLA

Zakon o našem petletnem načrtu predpisuje, da se do leta 1951 poveča proizvodnja surovega jekla na 760.000 ton letno s tem, da bo zmogljivost naših jeklarn dvignjena na okroglo 1 milijon ton letno. To pomeni, da naj se dvigne proizvodnja surovega jekla na posameznega prebivalca letno od 13 kg na okroglo 50 kg z možnostjo nadaljnjega povečanja na 65 kg ob koncu leta 1951.

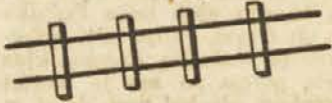
Težko si je predstavljati onemu, ki ni neposredno povezan s proizvodnjo ali predelavo jekla, kaj pomeni 1 tona jekla. Nedoločne predstave mu govore, da bo ta proizvodnja vezana na veliko proizvodnjo železne rude, koks, električne energije; da bo za to potrebno tudi mnogo delovne sile,

tj. surovega železa in tretjino starega železa in odpadkov, ki nam bodo nastali tekom nadaljnje predelave. Za to predelavo bomo rabili okrog 400 kg premoga, mnogo apna, 50 kg ognjestalnih opek in materiala, 5 do 8 kg feromangana in drugih zlitin in še precej raznega drugega materiala in izdelkov.

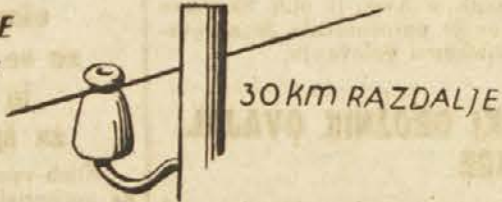
Pretežno količino surovega jekla bomo izvaljali v valjarnah za tračnice, pločevine, profile, betonsko železo, žice in cevi. Ker se valjanje, enako kot kovanje, vrši pri visokih temperaturah, bomo zopet rabili premog za segrevanje, in sicer znaša ta potreba zopet 20-30% od surove teže. Razen tega zahteva baš valjanje močne električne pogonske stroje.

1 TONA JEKLA = 1500 KOS

1 T TRAČNIC = 10 m NOVE PROGE

1 T TELEGRAFSKE ŽICE =

30 km RAZDALJE

mного premoga. Kolikšne pa bodo te potrebe, kaj vse je koncentrirano v 1 toni, ali pa v tisočkrat manjšem delu enim kilogramu jekla, bo pa večini naših ljudi neznan.

Kaj prav za prav pomeni beseda »surovo jeklo«? Ali je tona surovega jekla isto kot tona tračnic, žic, jekla za orodje, ali pa celo gotovega orodja, strojev itd.?

Tona surovega jekla je surov, nepredelani in za praktično delo še neporabni proizvod naših jeklarn, kateremu moramo dati v livarnah, valjarnah ali kovačnicah šele tisto obliko, ki omogoča njegovo uporabo ali nadaljnjo predelavo. Ker pri vsaki predelavi odpade nekaj materiala, je tudi težja gotovega vlitega, valjanega ali kovanega jekla manjša od teže surovega jekla, in sicer za 20-30%. Iz 760.000 ton surovega jekla bomo torej dobili povprečno le okrog 570.000 ton gotovega jekla.

Ustavimo se najprej pri surovem jeklu. Glavna izhodna snov za jeklo so: železna ruda, koks in gorivo. Železno rudo imamo. Koks bomo morali izdelati iz naših pretežno rjavih premogov, za katere se je do sedaj vedno trdilo, da ne da uporabnega plavžarskega koks, pa bomo do konca petletke dokazali nasprotno. S pomočjo koks dobimo v plavžu najprej surovo železo, katero moramo šele v jeklarni predelati v jeklo. V naših razmerah bomo potrebovali za vsako tona surovega železa povprečno 1,5 tone železne rude in okrog 0,8 tone domačega koks. Če računamo, da bomo rabili za vsako tona koks okrog 2,6 tone domačega premoga, potrebujemo torej že pri plavžu za eno tona surovega železa 1,5 tone rude in 2,1 tone premoga. Razen tega pa rabimo tudi še okrog 0,3 tone apnenca, mnogo ognjestalnih opek, maziv in pomožnega materiala.

Surovo železo bomo predelovali v jeklarnah v martinovih pečeh. Rabili bomo za 1 tona jekla okroglo dve tre-

te vse te operacije je potreben človek, ki jih vodi, nadzira in s svojo silo vskoči tam, kjer stroj odpove. Povprečno je vloženo samo v železarnah in vsako tona valjanega jekla skoraj 50 delovnih ur. Celotno bo ta številka še neprimerno večja.

Ker dobimo iz 1 tone surovega jekla samo okrog 700 kg gotovega izdelka, se vse navedene številke primerno zvišajo. Čim finejši bo izdelek, tem višji bodo one. Če smatramo betonsko železo za proizvod, ki nam daje nekako povprečno sliko, pridemo do sledečih števil, ki nam povedo, kaj je ena tona valjanega jekla. Za vsako tona bomo porabili okroglo:

- 2.200 kg železne rude
- 3.000 kg rjavega premoga
- 400 kg apnenca
- 60 kg ognjestalnih opek in materiala
- 30 kg razne železne in strojne litine
- 300 KW ur električne energije (ki je enakovredna okrog 400 kg premoga) in
- 60 delovnih ur.

KAJ JE POTREBNO ZA TONO JEKLA?

- 2.200 kg železne rude
- 3.000 kg rjavega premoga
- 400 kg apnenca

60 delovnih ur

- 60 kg ognjestalnih opek
- 30 kg razne železne litine
- 300 KW h električne energije

C. Rekar.

Gabroviča vstaja iz ruševin na novi zadružni podlagi

V maju 1944 so fašisti in SS-ovci požgali in uničili vas Gabrovičo v dolini Ospa. Enainpetdesetim malim posestnikom je zgorelo vse, kar so imeli. Po osvoboditvi so iz vseh 51 posestev napravili eno samo in ga imenovali Kmečko obdelovalna zadruga v Gabrovici.

Okoli 130 ljudi je pričelo na ta način novo življenje. Kot ena družina so se združili in v skupnosti premagujejo vse težave. Zasilo so že popravili sedem hiš na prejšnjem mestu. V te se je naselilo po več družin, nekaj pa jih gostuje še v bližnjem Ospu in Črncem kalu.

Nova vas bo nastala kakih 400 metrov nižje sredi polja. Na lepšem in primernejšem prostoru kot prej. Spravljanje pridelkov bo olajšano, ker bo vas tvorila nekako središče med obdelovalnim svetom. Zgradili so že velik zadružni hlev, ki bo opremljen z vsemi modernimi pripravami — mlekarno, hladilnico, štirimi silosi za krmo, shrambo za orodje, kuhinjo zap rasiče in vsemi drugimi potrebnimi napravami za avtomatičen prevoz krme in gnoja. Hlev bo imel prostora za več sto glav goveje živine in 50 prašičev. Prvi blok hleva za živino in del za prašiče sta v priljubljeni dvograjni. Za sedaj je zaposlenih dvajset zidarjev in delavcev, v kratkem pa pričakuje prihod dveh mladinskih brigad. Načrt predvideva dograditev hleva in še starih stanovanjskih hiš do konca tega leta.

Sedaj Gabrovčani redijo že 20 telet, 5 volov in 24 prašičev. Prekopali so pet

hektarov zapuščenega pašnika in vso to površino nasadili s krompirjem, ki se bujno razvija in obeta zelo dober pridelek. Na skupni zemlji so posadili 15.000 sadik glavnatega zelja. Sadno drevo obeta izredno dober pridelek, enako korusa in grozdje. Neka 80 letna žena nam je rekla, da še ne pomni tako dobro obetajoče letine.

Zadružariji so si izvolili iz svoje srede osem članski odbor, ki se sestaja red-

no vsakih osem dni, da pregleda izvršeno delo in si napravi načrt za prihodnjih osem dni. Član tega odbora je tudi glavni vodja vsega poljedelstva. Posamezne delovne panoge vodijo izučeni brigadirji. Delovni načrt je odbor izdelal že januarja. Ta načrt bo v vsem presežen, če se ne pojavi kaka vremenska ne-zgoda.

Tako dobiva življenje Gabroviče novo obliko. Velika notranja preobrazba se je izvršila v teh ljudeh, ki v skupnosti grade lepšo in boljše prihodnost sebi in svojim otrokom.

Ogarev.

Vinska razstava v Komnu

Dne 13. julija je bila v Komnu I. vinska razstava. Na razstavo je prišlo okrog 5000 udeležencev s Krasa, Vipave, od Trsta in Gorice.

Razstavljalje so vasi: Komen, Volčji grad, Preserje, Sveto, Gabroviča, Ivanjgrad, Škrbina, Pliskovica, Dutovlje, Kopriva, Tomaj, Šepulje, Skopo, Dobravlje, Zirje, Kobjdij, Hruševina, Tupelče, Kobjeglava, Temnica, Gorjansko, Zgonik, Saleš, Bajta, Praprotno, Sempolaj, Kromberg, Dornberg, Zalošče, Rihemberk, Brje Vip., Preserje Vip., Sv. Martin in Spodnja Branica.

Otvoritvi so prisostvovali agronom dr. Čok iz Trsta, tov. Ušaj iz Gorice in drugi.

Posebna ocenjevalna komisija, izvoljena od predstavnikov vseh vasi, ki

so razstavljalje, je pregledovala, merila in ocenjevala razstavljenе vzorce. Na razstavi je bilo 6 paviljonov. Razstavljenih je bilo skupno 111 vzorcev in to 57 vzorcev za črna in 54 za bela vina. Po oceni komisije je bilo 9 vzorcev za črna in 6 za bela vina, ki so dosegli nad 32 točk! Dalje je 8 vzorcev črnega in 11 belega vina doseglo od 28 do 31 točk. Posebno teran je bil zastopan po dobrih vzorcih prvostvorne kakovosti.

Ocenjevanje po komisiji se je zaključilo okrog 17. ure. Sledilo je ocenjevanje od strani raznih strokovnjakov, poznavalcev vina in drugih udeležencev, da so bili tako do večera razprodani vsi vzorci. Med razstavo so bile prirejene razne zabave.

Tekmovanje mora zajeti slehernega delavca rudarske industrije

je bil eden najvažnejših sklepov na konferenci zveznega tajništva rudarjev v Sloveniji

Trbovlje, 21. julija.

19. in 20. julija je bila v Trbovljah konferenca Zveznega tajništva rudarjev Slovenije, katere so se udeležili poleg delegatov 24 sindikalnih podružnic, tajnik Centralne uprave rudarskega sindikata Jugoslavije tov. Čepurga, predsednik tajništva rudarskega sindikata Hrvatske tov. Dobranič Franc, predsednik GO ES Slovenije tov. Dolinšek, zastopniki ministrstva za delo, vladnih in pravosodnih ustanov, MLO in OLO Trbovlje, uprave zasavskih rudnikov in okrajnega sindikalnega sveta. Seji pa sta kot gosta prisostvovala tudi zastopnika rudarjev iz Madžarske.

Pozdravnim govorom je sledilo poročilo tajnika Zveze rudarjev Slovenije o organizacijskem stanju. Iz poročila je razvidno, da je 95% zaposlenih organiziranih v sindikatu; neorganizirani so večinoma novo sprejeti delavci. V organizacijskem pogledu so zelo dobre podružnice Zagorje, Trbovlje, Mežica, Zabukovca in Hrastnik, najslabše pa so nekatere podružnice v rudnikih republiškega značaja. Delo tajništva otežujejo podružnice, ki ne pošiljajo rednih poročil; v tem pogledu so najslabše podružnice Ljuboje, Globoko, Podgorci, Krmelj in Pleše.

Iz poročila v tekmovanju, tarifah in normah je razvidno, da je pretežna večina delavstva in nameštstva razumela smisel in cilj tekmovanja, kar dokazuje presežena produkcija in prostovoljne delovne obveze posameznikov in delovnih skupin nekaterih rudnikov. Najboljši je rudnik Zagorje, ki je v novembrskem tekmovanju zavzel v Sloveniji prvo in v Jugoslaviji drugo mesto. Zagorski rudarji so 90% podpisali delovne obveze in napovedali tekmovanje vsem rudnikom v državi. Za velike uspehe, ki jih je ta rudnik dosegel, je prejel od Centralne uprave 20.000 din in od Glavnega odbora za Slovenijo knjižnico v vrednosti 10.000 din. — V prvomajskem tekmovanju je rudnik Trbovlje dosegel prvo mesto v rudarski premerovni industriji države, ker je plan presežal za 18,38%. Od Centralne uprave je zato prejel prehodno zastavo, od zveznega ministrstva 250.000 din, od katerih je bilo 60% razdeljenih za nagrade udarnikom in 40% za kulturno prosvetne namene; Glavni odbor pa je podaril celotnemu kolektivu v znak priznanja knjižnico v vrednosti 15.000 din, tajništvo Zveze rudarjev Slovenije pa prapor in knjižnico v vrednosti 5000 din. Za Zagorjem in Trbovljami je malo zastavljajo Mežica, Idrija, Velenje, Zabukovca, Laško in Kočevje, a tudi hrastniški in senovski kolektiv se borita za izboljšanje svojega stanja.

Glavna naloga sindikata je, da skliče posvetovalne sestanke in obratne konference s člani in upravo, ker le tako bo lahko pravilno organiziral tekmovanje. Upravni odbori pa naj zaključijo članstvo, da bodo prostovoljno podpisovali delovne obveze. Tekmovanje mora zajeti slehernega delavca. Doslej marsikje niso še ničesar ukrenili, da bi se odzvali pozivu zasavskih rudarjev na individualno tekmovanje. Trditve nekaterih podružnic, da pri njih ni mogoče tekmovati, ne drže. Marsikje pa sindikati od uprav niso zahtevali, da postavijo realne norme, ali so jih pričeli uvajati šele 1. julija. Le če bodo uprave in sindikati pospešeno uveljavili norme, bo tekmovanje uspešno, mnogim delavcem pa bo s tem dana možnost, da postanejo udarniki. S tem se bo še bolj povečalo število udarnikov, katerih je lani bilo v rudnikih 228. letos pa jih je že 410.

Tekmovanje pa ne sme škodovati investicijam in ne sme biti ropanje rudnikov, ne sme škodovati varnosti pri delu kot je bilo doslej marsikje, tako n. pr. v Senovem, kjer so pričeli tekmovati že leta 1945, pa so pri tem zanemarjali pripravljajna in zavarovalna dela, zaradi česar so se letos pojavile razne težave, med drugimi tudi ogenj, kar je krivo, da niso dosegli plana. Pri tekmovanju je treba paziti tudi na kvaliteto premoga, saj izkopana in odpremljena jalovina kvira naše stroje v tovarnah in kotle lokomotiv.

Pravilna organizacija tekmovanja je mogoča le tam, kjer je plan razdrobljen na vsakega poedinca od glavnega inženirja do slehernega vozača. Potrebna je tudi evidenca; kjer te še ni, bo moral odbor podružnice zahtevati od uprave. Iz grafikov in diagramov, ki bodo razobešeni na vseh vidnih mestih, mora delavec razbrati dvig in padec svoje produkcije.

Delovna disciplina je najbolj pereče vprašanje. Dnevno povprečno neupravičeno izostane 200 delavcev. Pri tem izgubimo najmanj 200 ton premoga dnevno; od 850 bolnih je resnično bolnih verjetno samo 650, kar pomeni zopet 200 ton izgube dnevno; od 250 izostalih, ki se jim izostanek sicer opravičilo, je nadaljnjih 100, ki nimajo nujne vzroke za izostanek. Tako izgubimo dnevno 500 ton premoga zaradi pomanjkanja šuta odgovornosti, discipline in malomarnosti nekaterih delavcev. Najslabše stanje je v Ljubojah, kjer je bilo v juniju 16% neupravičenih izostalih, 19% bolnih, 14% opravičeno izostalih — torej skupaj 49% izostankov! Senovo je imelo maja 1200 izostankov, junija še okrog 500. Hrastnik pa, ki maja plana zaradi velikega odstotka izostankov ni dosegel, ie ta odstotek zmanjšal za polovico in zato plan presežal za 7%. V pogledu discipline je najboljši rudnik Zagorje. Sindikalne organizacije so odgovorne za delovno disciplino v obratih in morajo delavstvu

razlagati kvaren vpliv njihovih izostankov.

Za preskrbo delavcev se sindikati niso dovolj zanimali, niso nadzirali zadrževanja v razkrinkavali tistih, ki so delo zavirali. Z ustanovitvijo rudniških konzumov imajo sindikati nalogo, da pomagajo upravam podjetij skrbeti za to, da bodo v konzumih nastavljeni res pošteni ljudje. Vse brezvestne malomarnosti, ki zavirajo pravočasno in pravilno preskrbo delavstva, morajo javljati pristojnim oblastem.

Poročilo o kulturno prosvetnem delu, o socialnem zavarovanju in zaščiti dela je sledila diskusija. — Delegat iz Zagorja je med drugim poročal, da so pri njih preurejene norme za vozače. Pri tem so dosegli, da je od vsake skupine vozačev odšel po eden v jamo, ostala dva pa dosegata storilnost prejšnjih treh. V Trbovljah je delovne obveze podpisalo 75% delavstva. V Kočevju gospodarski odsek okraja ne nudi rudniku, kar bi moral. V Kanižarici so tekmovavno komisijo ustanovili šele pred enim mesecem. Delegat iz Mežice je govoril o kulturno prosvetnem delu in njegovih pomanjklivostih ter predlagal tekmovanje tudi v kulturno prosvetnem udeleževanju. Obrat Mežica bo povečal produkcijo za 50%. Pri toplnicah so uvedli nov način dela, kjer se delavci manj izčrpavajo. Ker je pomanjkanje delovne sile zelo veliko, io nadomeščajo v suhih jamskih prostorih z žensko delovno silo. V Kočevju so se prejšnji sindikalni funkcionarji sami protivili tekmovanju. V Zabukovci so udarniki, ki jih je v tem rudniku 12, ostale delavce prepričali o potrebi tekmovanja. Po sestanku o delovni disciplini se je odstotek izostankov znižal na 8%, prejšnji mesec pa se je spet dvignil na 9%. Sindikalno delo na revirju nafte v Dolnji Lendavi je zelo otežkočeno, ker so posamezna delovna mesta med seboj oddaljena 2-4 km. Vse delo teži na predsedniku in tajniku podružnice. Delavstvo tekmuje v zmanjšanju odstotka izostankov. Lep uspeh so dosegli delavci, ki so zaposleni pri manjšanju vrtilnih strojev, ker so opravili delo, za katerega so prej potrebovali podružni mesec, v 24 dneh. Podružnica Krmelj je postavila nove podobore, ki dobro delajo. Z uvedbo grafikov, za katere se delavci zelo zanimajo, se je dvignila produkcija. V rudniku Ilirska Bistrica se delovna disciplina popravlja, saj je od prejšnjega 1% padla na 0,5% izostankov. V Senovem je sindikat posvečal posebno pozornost ideološki izgradnji delavstva, kar je izraženo tudi v velikem odstotku neopravičenih izostankov.

Po diskusiji je bil izvoljen nov odbor tajništva; tu so upoštevali potrebo, da so člani tajništva iz Trbovelj, ker bo le tako njihovo delo uspešno. Za predsednika je bil izvoljen dosedani tajnik tov. Jože Hegler, podpredsednik je tov. Ariž Anton in tajnik tov. Škrinjarič. — Dosedani predsednik tajništva tovariš Džani je zatem v govoru »Petletni plan in naloge sindikata Zveze rudarjev« udaril velike naloge, ki stojijo pred vsakim članom sindikata v petletki, v kateri zavzema rudarska industrija temeljno nalogo.

Po sprejetju sklepov je predsednik tajništva izročil madžarskim gostom 2 miniaturni rudarski svetilki, ki sta delo osrednjih delavnic iz Trbovelj, tajništvo pa je prejelo v trajno posest sindikalno zastavo. Ob zaključku so bile odposlane pozdravne resolucije.

V tobačni tovarni v Ljubljani so skonstruirali stroj za izdelavo bodičastega usnja

Delavci tobačne tovarne v Ljubljani so junija presegli mesečni plan za 3,2%, dnevni proizvodni plan za ta mesec pa presegajo do 14. t. m. povprečno za 2,5%.

Pred tednom dni so uspeli v tovarni konstruirati po dolgem študiju in napornem delu poseben stroj za izdelavo bodičastega usnja, ki je tobačni industriji neobhodno potreben. Do sedaj so morale naše tovarne uvažati to usnje iz tujine, sedaj pa bo vse tobačne tovarne v Jugoslaviji oskrbovala s tem ljubljanska tobačna tovarna. Ta prvi izdelek bodičastega usnja po kakovosti prav nič ne zaostaja za uvoženim, razlika je samo v tem, da bo sedaj mnogo cenejši. Zasluge za sestavo tega stroja ima v tehničnem oziru tovariš Kunaver Jože, ključavničarski aktiv in tehnična delavnica.

V tobačni tovarni v Ljubljani izdelujejo 6 vrst cigarete. Te so: Sava, Drava, Ibar, Zeta, Sutjeska in Morava. Poleg cigarete izdelujejo še cigare, tobak za žvečenje, nosljanec in tobačni izvleček, ki ga kmetovalci uporabljajo za uničevanje mrčesa, Tovarna oskrbuje s cigaretami, cigarami in tobakom predvsem Slovenijo in deloma ostale republike, tobačni izvleček pa pošilja po vsej državi.

Nakane ameriških imperialistov v Evropi

Marshallov načrt zaseduje obnovo industrijske in vojaške moči Nemčije

Pariški tisk opozarja na nevarnost, ki grozi Franciji

Pariz, 21. julija. (Tanjug.) Reuter poroča: Pariški listi v svojih uvodnihih posvečajo vedno večjo pozornost nevarnosti, ki grozi zaradi ameriškega favoriziranja Nemčije. »Humanité« piše, da se bo Francija ob izvajanju Marshallovega načrta v kratkem znašla pred napadalno Nemčijo, Georges Cogniot piše:

»Nič, ki ima poštno namene v Franciji, ne more zapreti oči pred brutalno stvarnostjo: Po Marshallovem načrtu, po besedah avtorja tega načrta, po besedah onih, ki ta načrt odobravajo, naj bi bila obnova industrijske moči Nemčije, s tem pa tudi njene vojaške moči, ki naj bi se začela v Porurju, temelj celokupne tako imenovane evropske obnove. Ne gre za to, da bi se Nemčija dvignila ob koncu, ampak nasprotno, da se Nemčiji da absolutna prednost. Francosko ljudstvo ne želi, da bi se znova srečalo s novo napadalno Nemčijo, da bi se znova znašlo pred vojno, pred smrtjo.«

Prav tako so zadnje izjave odgovornih ameriških političnih osebnosti in objava navodil, ki jih je dobil general Clay, ameriški vrhovni komandant v Nemčiji, v zvezi z obnovo nemške industrijske moči, še vedno predmet živahnega razpravljanja v francoskem tisku.

»Franc Tireure pripominja, da ZDA raje podpirajo včerajšnje sovražnike, ker gre tu za »donosno plasiranje kapitala«, kakor da bi svojim zavezni-

kom omogočile obnovo. List poudarja, da bodo imeli po ameriškem načrtu največjo korist od ameriških dolarjev nemška industrija in njeni lastniki, pri čemer izrecno opozarja na nevarnost, ki bi utegnila zaradi takega položaja nastati za Francijo.

V Parizu vedno bolj uvidevajo, da sta nedavna pariška konferenca in tako imenovani koordinacijski komite imela samo nalogo, da dejansko služita kot orodje ZDA, ki želijo izvesti svojo politiko obnove nemške industrijske moči ter vzpostaviti ameriške kontrole nad porurno industrijo. Udeleženci konference so imeli dejansko vlogo, da služijo kot zastor, za katerim naj bi ameriški imperialisti izvajali svoje načrte.

Porazen učinek Achesonove izjave v Parizu

New York, 21. julija. (Tass.) Po poročilih dopisnika »New York Times« iz Washingtona je govoril bivši pomočnik ameriškega zunanjega ministra Acheson pred finančnim odborom Predstavnškega doma o vprašanju kreditov za program pomoči pri obnovi Evrope in je pri tem izjavil, da je za uspeh »Marshallovega načrta« neobhodno potrebna industrijska moč Nemčije.

»New York Times« prinaša tudi vest svojega dopisnika iz Pariza, da je imela Achesonova izjava porazen učinek na francoske uradne predstavnike, ki so izjavili, da je jasno, da bodo ZDA pomagale Nemčiji, in da je prav tako jasno, da ne bodo pomagale državam, ki jih je Nemčija uničila.

Kakor poroča dopisnik, je neki francoski predstavnik izjavil: »V najboljšem primeru bomo prejeli pomoč po Marshallovem načrtu šele nekaj dni po prihodnem letu, medtem ko jo bo prejela Nemčija takoj. To je za nas zelo neprijetno dejstvo.«

Truman razkril ozadje »Marshallovega načrta«

Washington, 21. julija. (Tanjug.) Kakor poroča Reuter, je predsednik Truman ob predložitvi kongresu svojega poletnega ekonomskega poročila izjavil, da je Marshallov načrt »srce« zunanje politike ZDA. Pozval je kongres, da dá popolno podporo Marshallovemu načrtu in poudaril, da grozi ZDA nevarnost gospodarske krize in padca cen kakor po prvi svetovni vojni. Pri tem je pripomnil, da so se cene v ZDA dvignile od preteklega leta tako, da »to povzroča skrb«.

V nadaljevanju razlaganja gospodarskega položaja ZDA je Truman rekel: »Kolikor ne bi v tuje države prispela nadaljnja dolarska pomoč, moremo pričakovati ob koncu leta padec ameriškega izvoza.« Po njegovih besedah bi moral »Marshallov načrt« prispevati k rešitvi ameriških gospodarskih težav.

predstavnika lista »Kurjer Codzienny«:

»Krepitev narodnega pokreta v Španiji« je dejal med drugim poslanik, »ki je dobila vzpodbudo s stališčem naprednih krogov v inozemstvu proti Francu, je prisililo španskega diktatorja, da priredi teatralni manever s referendumom. Namen tega referenduma je bil v tem, da vpliva na organizacijo ZN, ki je bila na svojem zadnjem zasedanju predlagala VS, da prouči ukrepe, ki bi morali biti podvzeti proti Francovemu režimu.«

Poslanik Arcaz je dodal: »Španski narod je že davno zmagal na referendumu stavk 150.000 delavcev v Kaliforniji, v prvomajskih demonstracijah, katerih se je udeležilo 70.000 delavcev v Biskajji, kjer je bila proglašena republika, več sto podvigi gverilcev in drugih rodoljubov.«

OB 11 LETNICI PRICETKA DRZAVLJANSKE VOJNE V ŠPANIJI

Na množičnem mitingu v Bukarešti so delavci izrazili solidarnost s španskim ljudstvom in obsodili rumunske narodne izdajalce

Bukarešta, 21. julija. (Tanjug.) Na stadionu »Arena Romanca« je bil velik prostorni miting ob obletnici pričetka oborožene borbe španskega naroda proti Francovemu terorju v Španiji. Na mitingu, pri katerem je bilo navzočih več deset tisoč delavcev in nameščencev, je govoril predsednik rumunske Generalne konfederacije dela George Apostol, ki je poudaril, da je rumunski narod solidaren s španskim narodom v njegovi borbi za svobodo in utrditev miru na svetu.

George Apostol je izjavil, da se tako imenovani rumunski kmečki voditelji Juliu Maniu lahko vzporedi po svoji protinarodni delavnosti s Francom, Maksimosom, Taaldarisom, Čankajškom in drugimi izdajalci lastnih narodov.

Zbrane množice so odgovorile na te besede z glasnimi klicem: »Zahtevamo aretacijo voditelja izdajalcev Julia Manina.« »Zahtevamo razpust nacionalcaranistične stranke.«

Nato je govorila Ana Pauker, član Centralnega komiteja KP Rumunije. V svojem govoru je orisala izdajalsko vlogo voditelja francoskih socialistov Leona Bluma med špansko državljansko vojno. O potrebi enotnosti naprednih sil o borbi proti reakciji je med drugim izjavila:

»Mi, ki smo si sami izgradili svobodo, se zavedamo, da imamo iskrene brate v narodih SZ, Jugoslavije, Bolgarije, Poljske, Češkoslovaške in Madžarske. Vemo, da so tudi ameriški delavci in delavke, ki se borijo proti organizirani kraji njihovih svobodnih, naših bratje in sestre. Vemo, da so vsi črni delavci v Ameriki, ki jih zlorabljajo in lačinajo, in ki v svoji deželi umirajo od gladi, tudi naši bratje in sestre. Vemo, da so angleški laburistični in komunistični delavci, ki se borijo proti Francovemu režimu, prav tako naši bratje in sestre.«

Ana Pauker je zaključila svoj govor z besedami: »Opozorjamo naše sovražnike, prijatelje naših sovražnikov in njihove simpatizerje, da ne bomo imeli nobenega usmiljenja za slabo naše drago priporjene svobode, našega miru, nobenega usmiljenja proti neprijateljem borbe junakaške španskega in srbskega naroda.«

Po tem mitingu je bilo še 6 protest-

nih zborovanj v zvezi z aretacijo nacionalcaranističnih prvakov, ki so hoteli pobegniti v inozemstvo, na katerih je ljudstvo zahtevalo strogo kazen za vse narodne izdajalce.

Izjava poslanika republikanske Španije v Varšavi

Varšava, 21. jul. (PAP) Izredni poslanik republikanske Španije v Varšavi Manuel Sanchez Arcaz je dal izjavo

KRATKE ZUNANJEPOLITIČNE VESTI

Poljski triletni plan predvideva investicije v znesku 973 milijonov zlotov za elektrifikacijo vasi. V letu 1947 bo izvedena elektrifikacija v 600 vaseh, medtem ko je bila v letu 1945 izvedena v 457 vaseh (Tanjug).

Peto zasedanje Ekonomsko-socialnega zveze narodov se je pričelo v selo resnem ozračju. Ker svet obični, da mu je ogražen obstoj zaradi ameriškega odloka, da se pošilja pomoč Grčiji in Turčiji mimo ZN in zaradi objave Marshallovega načrta. Zasedanje je otvoril delegat predsednika sveta češkoslovaški nemast Papanek, ki je poudaril, da se ne sme dovoliti, da bi se zmanjšala vloga Ekonomsko-socialnega sveta. (AFP)

Drugi mednarodni kongres pravnikov, ki je bil v Bruslju pod geslom »Pravo v službi miru« je končal svoje delo. Kongres je sprejel vrsto resolucij, v katerih se predlaga ZN, da širjeje proučijo možnosti ustvaritve mednarodne krivične zakonodaje, da se z mednarodnimi pogodbami prepreči uporaba atomske energije in drugih rušilnih sredstev za množično uničevanje v vojni namene. Kongres je sklenil poslati delegacijo pravnikov v Grčijo zaradi proučevanja položaja v tej državi. (AFP)

Po zadnji tajni seji, na kateri so zaslišali predstavnike britanske mandatarne vlade, je posebna komisija uradno zaključila svoje delo v Palestini. Člani komisije so odpovali v Beirut, kjer bodo zaslišali arabske predstavnike o palestinskem vprašanju. (Tanjug)

Vse v arabski ligi vdane države so sklenile predložiti anketni komisiji ZN za Palestino svoje mnenje o palestinskem vprašanju. Libanonska vlada je pozvala te države, da naj pošljejo svoje zastopnike v Libanon, kjer jih bo anketna komisija zaslišala. (VP)

Izven palestinskih teritorialnih voda je 6 britanskih vojniških ladij obstreljevalo ladjo »Exodus 1947« z židovskimi begunci, ki so se nameravali izkrcati v Haifi. 120 ljudi je bilo ranjenih, in sicer 5 smrtno, 1 potnik pa je padel. Britanske vojske ladje so streljale s streljalskimi in upravnimi bombami s težjimi plinami. Ladje spremljajo sedaj britanske vojske ladje in letala, v notranjost ladje pa prodira voda. (AFP)

Kitajska ljudska armada poroča po radiu, da je imel sovražnik pri bojih v Mandžuriji v tem posletju 40.000 mrtvih in 90.000 ujetnikov. Enota ljudske armade so poleg tega zavzele 1008 km kroge in 40 mest, razjele 537 topov, 56.000 kosov pehotnega orožja 9 tankov in 8 rušilnih 6 letal. (AFP)

Ameriška mislija pod vodstvom generala Wedemayerja, ki je prinesel s seboj konkretne predloge za reorganizacijo Kuomintangove vojske in civilne uprave s finančno in tehnično pomočjo ZDA, je priselila v Nanding. Američani si bodo pridržali nekatere pravice nadzorstva, utrdili pomorsko in letalsko bazo Čing Tao in bodo dobili še druge baze na severu. Radjska postaja ljudske demokratične armade Kitajske je poročala s tem v zvezi: »Američani bodo preganjeni s Kitajsko prav tako, kakor so bili preganjeni Japonci.« (AFP)

23 članov alžirskega generalnega sveta na čelu s predsednikom je odstopilo v protest zaradi načrta novega alžirskega statuta. Pozvali so tudi predsednika občin, naj sledijo njihovi vzelju. Z načrtom statuta, ki ga mora ratificirati parlament, niso zadovoljni ne Francozi, ne muslimani v Alžiru. (Reuter)

Varnostni organi so aretirali na Madžarskem še 16 članov ilegalne fašistične organizacije »Madžarska skupnost«, za katere je dokazano, da so sodelovali v protinarodni dejavnosti zoročnikov proti Madžarski republiki. (Tanjug)

Vremenska napoved za torek 22. julija: zjutraj megla, nato jasno, popoldno možne manjše krajevne nevihte.

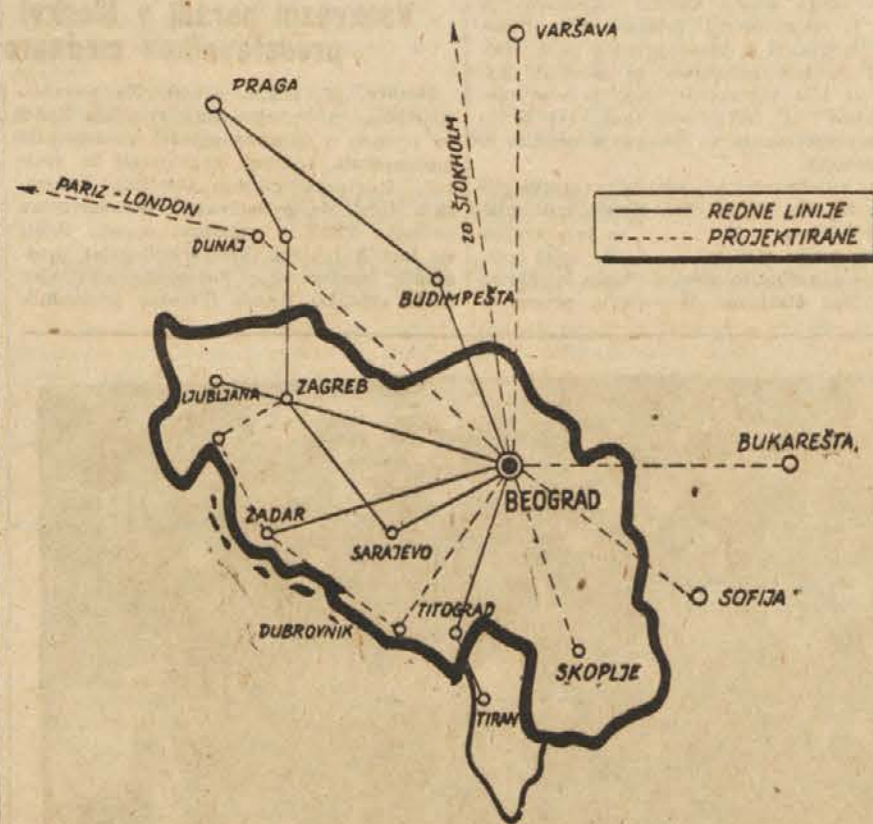
Jugoslovanski letalski promet

Petletni plan predvideva ogromen razmah zračnega prometa, ki bo postavil našo državo v vrsto najnaprednejših držav v pogledu organizacije letalske mreže in zračnega prometa. Z bilanca prvih mesecev razvoja in delovanja našega civilnega letalskega prometa nam potrjuje, da načrti plana niso ostali mrtve in prazne besede, temveč naše mlado letalstvo v vsakim dnevno bolj napreduje.

Prva temeljne organizaciji civilnega letalskega prometa je postavila Jugoslovanska armada. Na ta način je že pred nekaj meseci vzniklo prvo jugoslovansko državno podjetje za civilni letalski promet: Jugoslovanski aerotransport s sedežem na letališču v Beo-

postavljeni ob širokih oknih, nudijo potniku izreden užitek pri opazovanju panorame, ki se menja vsak trenutek. Četudi so nekatere daljave zelo velike, jih letalo preleti v tako kratkem času, da mine polet potnikom vedno prehitro. Potovanje z letalom je v primerjavi z avtomobilom ali vožnjo po železnici mnogo prijetnejše, mirnejše in krajše. Zastareli pojmi o zračnih boleznih so se pokazali kot netočni. Potniki sami zatrjujejo, da je vožnja z letalom mnogo manj naporna kot vožnja v avtomobilu ali vlaku.

Varnost letenja se je izboljšala za 100%. Posebna oprema letal z najmodernejšimi instrumenti in napravami omogoča, da se danes letalski promet

gradu. JA ga je oskrbela s svojim osebjem ter piloti, ki so se prekalili v težkih borbah za osvoboditev domovine.

Uprava podjetja se je takoj z veliko vneto lotila organizacije čim gostejše mreže zračnih prog v notranjosti naše države. Uspela je tudi vzpostaviti zveze na vse strani s inozemstvom.

Danes vzdržuje Jugoslovanski aerotransport redne zračne zveze na naslednjih progah:

Beograd — Zagreb — Ljubljana; Beograd — Sarajevo — Beograd; Beograd — Titograd — Beograd; Beograd — Zadar — Beograd; Zagreb — Sarajevo — Zagreb.

Razen tega je nekaj linij zvezanih tudi že z inozemstvom in sicer:

Beograd — Zadar — Zagreb — Bratislava — Praga — Beograd; Beograd — Praga — Beograd; Beograd — Tirana — Beograd.

V najbližji bodočnosti bodo vzpostavljene zveze tudi z našim Primorjem in Makedonijo ter nove razširjene zveze z drugimi državami.

Podjetje Jugoslovanski aerotransport je nabavilo v kratkem času večje število velikih, zanesljivih in sijajno opremljenih modernih letal, ki nudijo potniku popolno varnost in vse udobje na potovanju. Notranjost letal je razkošno opremljena. Estetsko izdelana dvojna stena kabine omogoča uravnavanje temperature in zmanjševanje šuma motorjev. Poseben sistem centralne kurjave in ventilacije skrbi za ugodno temperaturo tudi na večjih višinah. Globoki in udobni naslonjači,

more vršiti skoraj v vsakem vremenu popolnoma varno in redno kakor po železnici. Letalo je opremljeno tudi z instalacijo avtomatskega pilota, ki uravnava letalo mirno in točno po odrejeni poti. Njegovo delovanje nadzorujeta dva izkušena pilota, ki vodita letalo. Močna radiopostaja na letalu vzdržuje v zraku zvezo s postajami na zemlji. Na ta način je potovanje letala kontrolirano na vsej poti, dokler se ne spusti na letališče.

Ljudska oblast poizkuša z znižanjem cen razširiti uporabo letal na široke ljudske množice. Razumljivo je, da bodo cene postale vse nižje in da bo uporaba letal vedno večja. Že v prvih mesecih je uprava Aero-transporta znatno znižala cene, tako n. pr. na liniji Beograd—Ljubljana od 1500 din na 1100 din, na liniji Zagreb—Ljubljana pa od 345 din na 260 din. Za otroke do 12. leta starosti velja 50% popust. Potnik lahko vzame s seboj brezplačno do 20 kg prtljage, za dodatno prtljago pa plača 1% cene voznega listka. Letala opravljajo tudi blagovni promet, kar je posebno ugodno za občutljivejše vrste blaga. Cena prevoza je za 20% manjša kot cena za dodatno prtljago. V ceno voznega listka je vračunan tudi prevoz z avtobusom na letališče, vse informacije glede potovanja pa dajejo pisarne »Putnika«.

V vprašanju letalskega prometa ne smemo pozabiti na najvažnejši moment, namreč na važno mesto, ki ga zavzema letalski promet v narodnem gospodarstvu. Zato je dolžnost državljanov, da sodelujejo pri krepitvi našega letalskega prometa.

KRATKE VESTI IZ VSE DRŽAVE

Elektrifikacija v Istri in Primorju. Električno podjetje za Istro, Reko in Slovensko Primorje je te dni končalo delo pri novi transformatorski postaji na Reki. Skozi to postajo gre električni tok visoke napetosti za velika gradbena dela v Vinodolu, kjer gradijo veliko hidrocentralo. Hkrati bodo od tu razdeljevali električni tok za omrežje v Hrvaškem Primorju in Gorskem Kotaru.

Obnova Senja. Med vojno je bilo v Senju porušeni ali poškodovani nad polovico poslopjij. Delovno ljudstvo so čakale ogromne naloge. Delo je doslej kljub vsem težavam dobro napredovalo. Ne le, da so že zdavnaj odstranili razvaline, ki so ovirale promet, so se tudi resno lotili zidanja novih poslopjij. Zlasti zelo primanjkuje stanovanj. Obnoviti je treba tudi pristanisce. Načrt za temeljito obnovo Senja izdelujejo strokovnjaki, medtem ko zdaj ljudstvo opravlja najnujnejša obnovitvena dela.

Graditev številnih gozdnih železnic. V slavonskih gozdovih gradijo zdaj več ozkotirnih železnic, da bo omogočeno racionalno izkoriščanje gozdov. Pri teh delih sodeluje številna mladina. Do jeseni bodo zgradili že nad 45 km dolgo progo, ki ima več krakov. Štiri mladinske brigade gradijo železnico od Velikega Grdeževca do gozdov. Ta del proge bo dolg 20 km. Drugo ozkotirno gozdno železnico z dvema krakoma po 10 km gradijo blizu Slavanske Požege. Do konca petletke bo na tem gozdnem ozemlju zgrajeno 22 km prog. V djakovskem in slavonsko-požeškem okraju gradijo še 12 km dolgo gozdno železnico, ki bo zveza z železnico lesno-industrijskega kombinata v Djurdjenovcu.

Razširjenje ene največjih zagrebških tovarn. V Zagrebu zdaj gradijo tri velike

tovarne, med njimi razširjajo »Prvomajsko tovarno orodnih strojev«. Nova poplopa te tovarne bodo zavzela 30.000 kvadratnih metrov. Tovarna bo imela 30 poslopjij in v vsakem bo poseben oddelek. V novi tovarni bo zaposleno okrog 5000 delavcev in nameščencev.

Doslej je bila končana petina letošnjih del na »Avtostradi bratstva in edinstva«. Na zagrebškem odseku nove avtomobilske ceste Beograd—Zagreb delo dobro napreduje, kar je tudi velika zasluga številnih zagrebških prebivalcev, ki sodelujejo prostovoljno pri delu. Na Hrvaškem gradijo zdaj še eno veliko cesto, in sicer Zagreb—Karlovac. Doslej je bilo na tej cesti končanih 32 % del.

Velik uspeh železniške železarnice. V reziški železarni izdelujejo železniške tračnice za novo progo Samac—Sarajevo. Od uspehov kolektivne železarnice je v veliki meri odvisen tudi končni uspeh na mladinski prog. V prvi polovici letošnjega leta je železarna izpolnila proizvodno nalogo za 102%. V treh dneh od 9. do 11. t. m. so presegali dan za dan proizvodnjo za povprečno 69%. To je izreden uspeh, ki ga je treba tem bolj pozdraviti, ko se bjeje bitka za progo Samac—Sarajevo in petletko.

Razširitev rianjskega premovalnika. Letos spomladi so začeli raziskovati premovalni ležišča blizu starega premovalnika. Odkrili so bogata ležišča v več okoliških vaseh. Kmalu bodo odprli nove premovalnike, ki bodo zaposlevali številno delavstvo. Za zaposlitev večjega števila delavcev je pa treba zgraditi primerne stanovanjske hiše. Delati so začeli že lani in nekaj hiš so zgradili predlanski, vendar bodo morali sezidati še več primernih delavskih hiš.

FIZKULTURA

Dobri rezultati mladincev na prvenstvu Slovenije v mnogobojuh

Maribor, 21. julija.

V Mariboru je bilo v soboto popoldne in nedeljo dopoldne tekmovanje za prvenstvo Slovenije v mnogobojuh, t. j. za člane v deseterboju; za članice v peterboju, a za mladince in mladince v troboju. Tekmovanje za katerega vlada povsod v inozemstvu, a posebno v Sovjetski zvezi in v ČSR veliko zanimanje, saj daje splošno sliko vsestranske zmožnosti posameznih atletov, je bilo zelo slabo obiskano, a še bolj žalostno je dejstvo, da se je tekmovanja udeležilo le 24 fizikulturikov, od 83 prijavljenih. Mnoga društva sploh niso poslala tekmovalcev, a ED »Enotnost«, ki ima eno najboljših lahkoatletskih ekip v Sloveniji je poslala samo enega atleta. Celjski »Kladivare« je imel 11 tekmovalcev, »Zeleznik« 8, »Udarnik« iz Kranja 3, Slovenjgradec pa 1. Najmanj je bilo mladincev in mladink, katere bi bilo pričakovati vsaj iz vrst tekmovalcev za fizikulturni znak, saj je to tekmovanje osnova za doseganje uspehov v mnogobojuh.

Med mladinkami je osvojila prvenstvo odlična Murava Majda (Zel. Mb.) a med mladinci Povšner iz Kranja, ki se je s svojim metom kopja 47,95 m. še mlaj v vrstih med najboljšimi metalci kopja v Sloveniji. Med članicami je osvojila prvenstvo

Deržek Slava (Kladivar), ki se je z metom krogle 11,21 m zelo približala rezultatom državne rekorderke Marinčkove. Prvenstvo v deseterboju je osvojil član »Kladivarja« Marjan Kolarik, ki si je nabral lepo število točk. V splošnem so bili rezultati dobri.

Član, deseterboj: Discipline: 110 m, disk, skok s palico, kopje, 1500 m, 100 m, skok v daljavo, skok višino, 400 m, kroglja, točke: 1. Kolarik (Kladivar) 19 sek.

23.56 m, 2.40 m, 33 m, 4:54.8 m, 11.8 sek., 5.42 m, 1.63 m, 0:54.1 sek., 10.0 m, 4:57.2; 2. Čertez Miha (Zeleznikar) 19.03, 23.55, 3.00, 42.25, 4:50; 12.8, 5.62, 1.55, 1.01, 9.77, 4404; 3.

Kebrli Ivan (Z) 18.08, 25.53, 2.50, 39.82, 5:04.2, 12.4, 5.81, 1.60, 0:59.6, 8.40, 4178.

Članice, peterboj: kroglja, skok v daljavo, skok v višino, kopje, 100 m, točke: 1. Deržek Slava (Kl.) 11.21, 4.34, 1.30, 31.86, 13.8, 1936; 2. Rehlar Fani (Kl.) 8.40, 4.36, 1.20, 27.15, 13.7, 1277; 3. Majhen Milka (Kl.) 8.96, 4.36, 1.10, 27.45, 14.01, 1191.

Mladinci (100 m, skok v višino, met kopja, točke): 1. Škerjanc Borut (E) 12.06 sek., 1.57 m, 41.13 m, 1446 točk; 2. Kopitar Marjan (Kl.) 12.02, 1.44, 41.53, 1400; 3. Povšner Jurij (U) 12.09, 1.40, 47.95 1348 točk;

Mladinke, troboj (100 m, skok v višino, met kopja, točke): 1. Murava Majda (Z) 13.05, 1.25, 26.01, 781; 2. Knez Iva (Kl.) 15.01, 1.35, 21.47 620; 3. Rozman Milica (U) 14.05, 1.25, 19.83, 569 točk.

Vsevezni paradi v Moskvi je prisostvovalo veliko število predstavnikov mednarodnih športnih organizacij

Moskva, 20. julija. (Tass). Na povabilo športnega in fizikulturnega komiteja ZSSR so prispejali v Moskvo ugledni predstavniki mednarodnih športnih organizacij in voditelji športnega gibanja številnih inozemskih dežel, da prisostvujejo fizikulturnemu prazniku ZSSR v vsevezni paradi. Prišli so: lord Burghleya (Velika Britanija), predsednik mednarodne federacije amaterske lahke atletike; Smeds (Finska) predsednik

mednarodne federacije boriteljev in podpredsednik mednarodne zveze amaterske boksa; Frederiksen (Danska) podpredsednik nogometne svetovne federacije, general-lajtnant Stojček predsednik bolgarskega centralnega fizikulturnega in športnega komiteja; Slavko Komar predsednik komiteja za fizikulturo in šport pri vladi FLRJ; Christo Papyani, predsednik albanskega fizikulturnega in športnega komiteja, Mihal Frankot, predsednik narodnega športnega komiteja Madžarske in Ferenc Hidas, član višjega madžarskega športnega sveta; polkovnik Kuhar, šef centralne direktorje za fizično vzgojo in vojaško pripravo pri poljskem ministru za obrambo in Zalozczkowski, voditelj urada za fizično vzgojo pri sindikalnem centralnem komiteju Poljske; Likardopol, (Rumunija) generalni sekretar organizacije »Sportul popular; Zvezin, predsednik zveze češkoslovaške teške atletike in Vidimski, aventnik ministrstva za ljudsko vzgojo Češkoslovaške za vprašanja fizične vzgoje; Ennej, podpredsednik finske delavske športne zveze; Hagren, podpredsednik švedske nogometne zveze in Soffart, (Švedska) evropski prvak v drsanju; Mairinger, predsednik avstrijske delavske športne zveze kakor tudi drugi športni delavci in športniki.

Inozemske športne delegacije so se danes udeležile športnega praznika ZSSR na stadionu »Dinamo«.

Nedelja mednarodnih lahkoatletskih tekmovanj

V soboto in nedeljo 19. in 20. t. m. so bila v Parizu, Pragi in Londonu velika lahkoatletska tekmovanja, na katerih so evropski lahkoatleti pokazali s izvrstnimi rezultati dobro formo sredi lahkoatletse sezone.

V Pragi se je začel 19. t. m. na Masarykovem stadionu lahkoatletski dvoboj med Italijo in ČSR. Zmagala je češkoslovaška s 85 točkami proti 79 točkam. Postavljen je bil nov češkoslovaški rekord v metu kopja, ki ga je vrzel Kleseveter 65,48 m daleč. Zato je na 5000 m dosegel zopet izvrsten rezultat 14:17.2 min. Dober je tudi rezultat italijanske štafete 4x100 metrov 42.1 sek. Knotek (ČSR) je vrzel kladivo 33.54 m. Drugi je bil Tadija (I) s 50.08 m. Krejcar je skočil s palico 410 cm. Romeo (I) je dosegel 890 cm. Tudi ostali rezultati so bili odlični: 100 m: 1. David (C) 10.9, 2. Perucini (I) 11.0, 200 m: 1. David (C) 21.7, 2. Sidi (I) 22.1; 400 m: 1. Nisoni (I) 49.4, 2. Prešek (C) 49.5; 1500 m: 1. Čevona (C) 5:57.0, 2. Vomaška (oba ČSR) 5:58.9; 110 m ovire: Albanese 15, 2. Tošnar (C) 15.2; skok v višino: 1. Hausenblas (C) 190 cm, 2. Campagnier (I) 190 cm; skok v daljino: 1. Sitejz (C) 718 cm, Pribeti (I) 717 cm; štafeta 4x400 m: 1. Italija 3:24, 2. Češkoslovaška 3:25.3.

V Londonu je bilo v soboto in nedeljo mednarodno prvenstvo Anglije, na katerem so sodelovali tudi lahkoatleti Madžarske, Švedske, Nizozemske in Italije. Tudi to pot je bil izvrsten Me Bailey, ki je dosegel na 100 yardov 9.7 sek., a na 200 yardov: 21.7 sek. Na 440 yardov (421.6 m) je bil prvi Reardon (Irska) 48.3; 889 yardov: 1. Whitte (Anglija) 1:53.3; 2. De Reiter (Nizozemska) 1:53.9. Odličen je bil Braeckman (Belg.) na 120 yardov ovire 14.9 in Finley (Angl.) z istim časom. Skok v višino: 1. Adedouyin (Angl.) 193 cm, Whittley, ki je zmagal na 440 yardov des ovire v 55 sekundah, je bil zmagovalec tudi v skoku v daljino s 724 cm. Razmoroma najslabši rezultati so bili doseženi v skoku s palico, kjer je največ skočil Zeitvay (Madžarska) 381 cm.

V Parizu je bil pretakli teden na stadionu Colombes troboj Francija - Švica - Belgija. Zmagala je Francija s 165 točkami pred Švico s 109 in Belgijo z 91 točkami.

Na 100 m je postavil Bally nov francoski rekord s časom 10.5, ostali najboljši rezultati pa so bili:

200 m: Bally 21.6; 400 m: Klein (Belgija) 48.8; 1500 m: Bois (Belgija) 5:59.9; 5000 m: Anebioque 15:02.8; 100 m ovire: Braeckman (Belgija) 14.5 (I); 400 m ovire: Andreu (Francija) 54.0; skok v višino: Oindol (Francija) 189 cm; skok v daljino: Our (Francija) 710 cm; skok ob palici: Steurer (Švica) 390 cm; kroglja: Bournon (Francija) 14.83 m; kopje: Tissot (Francija) 59.39 m; kladivo: Secen (Švica) 45.37 m; štafeta 4x100 m: Francija 4:24; štafeta 4x400 m: Francija 3:18.8.

Rumunija - Poljska 2:1 (1:0)

Varšava, 20. julija. Danes je bila te nogometna tekma med Rumunijo in Poljsko. Zmagala je Rumunija z rezultatom 2:1 (1:0). Rumuni so bili v premoči v prvem in drugem polčasu. Najboljši mož je bil vratar Stanesco, odklikovala sta se tudi desna krilca Pazian in Marian. Pri domačih je napad popolnoma odpovedal. Tekmo je sodil češkoslovaški sodnik Vlček.

Ekipe »Crvene zvezde« je odpotovala v Češkoslovaško

Beograd 10. julija. Nogometno moštvo FD »Crvena zvezda« je s potovalno dano iz Beograda na gostovanje v Češkoslovaško, kjer bo 25. t. m. odigralo v Pragi prijateljsko mednarodno tekmo z moštvom »Bohemians«.

Na gostovanju v Češkoslovaško bo »Crvena zvezda« verjetno igrala tudi s praško »Slavijem« in s moštvi po drugih mestih.

OBVESTILA

URADNI LIST

Ljudske republike Slovenije - Letnik IV. V Ljubljani dne 19. julija 1947. Številka 29.

Vsebinska: zaščitnem epiljenu kokoši proti kokošji kugi v krajih, kjer bo ta bolezen negotovljena.

169. Odločba o planskem znižanju proizvodnih stroškov za drugo polletje 1947. v rudarskih in industrijskih podjetjih republiškega pomena.

170. Odredba o izdajanju dovoljenj za delo inozemskim delavcem in nameščencem.

171. Tarife mestnih trošarin mestnega ljudskega odbora za glavno mesto Ljubljana.

Zapisnik 4. seje I. rednega zasedanja Ljudske skupščine LRS dne 7. julija 1947 v Ljubljani.

Zapisnik 5. seje I. rednega zasedanja Ljudske skupščine LRS dne 8. julija 1947 v Ljubljani. TU 207

Posebna izdaja uradnega lista LRS VESTNIK

Uradna za cene pri Predsedstvu vlade LRS Letnik II. V Ljubljani dne 19. julija 1947. Številka 21.

Vsebinska:

Urad za cene pri Predsedstvu vlade LRS

83. Obratna popravne prevozne postavke pri tehničnem lesu in lesnih izdelkih z enotnimi cenami franko razkladalna postaja.

89. Odločba o cenah izdelkov trrdke »Obutev« v Kranju.

90. Odločba o cenah sena v prodaji na debelo.

91. Odločba o odkupni ceni motovilčevnega senena.

92. Odločba o spremembi odločbe o ceni diva.

93. Odločba o cenah kleparskih storitev.

94. Odločba o cenah izdelkov iz umetnega kamna in cementa.

95. Odločba o cenah usnjenih izdelkov trrdke Jože Slatnar v Ljubljani.

96. Odločba o cenah izdelkov »Tovarne kovečev« in usnjenih izdelkov v Domžalah.

97. Odločba o cenah »Usnjenih izdelkov produktivne in prodajne zdruge v Ljubljani«.

98. Odločba o spremembi odločbe o cenah brivskih in frizerskih storitev.

99. Odločba o dopolnitvi odločbe o odplačilu za strojno mlake.

100. Odločba o pribitku za točenje brezalkoholnih in močnih (umetnih) alkoholnih pijač.

101. Odločba o cenah močnih (umetnih) alkoholnih pijač.

102. Odločba o odkupnih cenah sadja.

103. Odločba o ceni kruha. TU 201

RADIO

Ljubljana, Maribor in Slov. Primorje

DNEVNI SPORED ZA TOREK 22. JULIJA

6 Budnice - 6.15 Iz naših časopisov. Dnevni spored - 6.25 Jutranji koncert - 7 Lahka glasba - 7.15 Napoved časa, poročila, objave in radijski kalendar - 12.30 Napoved časa in poročila - 12.45 Lahka glasba, mali orkestr in objave - 13.45 Lahka glasba, mali orkestr in objave - 20 Ob poljskem narodnem prazniku (Cene Kranjo) - 20.15 Glasba poljskih kompozitov (ob poljskem narodnem prazniku) - 20.35 Koncert pianista Romana Klasinca (Prenos iz Maribora) - 21 Elektrifikacija v petletnem planu - 21.15 Johannes Brahms: Godalni kvartet v molu op. 51. Izvaja Tržaški godalni kvartet - 21.45 Češka balada glasbo - 22 Prenos vesti Zvezne postaje iz Beograda - 22.15 Ruski tečaj Društva za kulturno sodelovanje Slovenije s SZ - Novela: »Specialist za rusko vprašanje« (Ruski list, 5. zvezek str. 76 - 22.30 Plesna glasba.

DNEVNE VESTI

Prehrana odsek ribarstva sporoča, da bomo danes ob 7. uri prodajali v ribarnici na Pogarčarjevem trgu sveže morske riše.

Zvezna cesta št. 6 je v odseku Jelica-Craunec-Domžale od 21. VII. 1947 dalje za prta zaradi obnovenjnih del za vseh vozni promet. Promet iz Ljubljane proti Celju, odnosno Kamniku se do nadaljnjega presmerja po republiški cesti Ljubljana - Sv. Jakob - Dragomelj - Domžale. - Ministrstvo za gradnje.

Okrajni odbor V. V. I. Ljubljana obvešča invalide, da se razglase v pisarni Gosposka ul. 3-I, glede razdelitve sandal.

Norme v graditelstvu. Izšlo so v slovenskem jeziku norme v graditelstvu in sicer za zemeljska, betonska in železobetonska dela, ter za napravo odvodov na zgradbah. Dobijo se v vseh večjih knjigarnah, prihodnji teden pa razen njih tudi še norme za zidarska in tesarška dela, napravo odvodov za ravne in usločene (inženjske) konstrukcije ter za gradnjo temeljev s piloti in zagratnimi stenami. Podjetja, ki jim ministrstvo normi ni dostavilo direktno, naj si jih takoj preskrbijo, dokler zaloga še traja. Norme so izšlo v zmanjšanem obsegu tudi v žepnem formatu za delavce na zgradbah. Z ozirom na važnost norm in nizko prodajno ceno, naj si nabavijo norme vsi, ki že delajo po normah, zlasti pa še tisti, ki nitegujejo biti v kratkem vključeni v plansko delo. TU 204

Dežurni lekarni v torek, 22. julija: II. drž. lekarna, Dunajska 6. 6; IV. drž. lekarna, Celovška c. 62.

KORISNIKOM TOVORNIH AVTOMOBILOV IN AVTOMOBILOV

Korisnikom tovornih avtomobilov in avtomobilov sporočamo, da so dolžni posiljati statistična poročila naravnosti Direkciji za avtopromet, Ljubljana, Wolfova ul. 8.

Republiška podjetja in ustanove posiljajo to poročilo preko svojih ministrstev.

Okrajna in krajevna podjetja in ustanove posiljajo to statistično poročilo preko okrajnega ljudskega odbora.

Vsa ministrstva in okrajni ljudski odbori zberajo statistična poročila Obrazce Saobr. A-6/46 za svoje področje in posiljajo vsa ta poročila Direkciji za avtopromet v Ljubljani. - Iz pisarne Direkcije za avtopromet.

POZIV

V torek, sredo in četrtek (22., 23. in 24. t. m.) naj se javijo v Zavodu za transfuzijo krvi (klinične bolnice - vhod za Ljubljano) krvodajalci krvne skupine O B, in AB, ki so dali kri pred dvema ali več meseci in jo žele dati ponovno. Krvodajalci skupine A naj se javijo drugi teden.

V teh dneh naj se javijo tudi tisti tovaršiči, ki žele dati kri prvič.

Telefon 41-08. - Zavod za transfuzijo krvi Medicinske fakultete.

Urade in ustanove opozorjamo, da vsa obveštila in objave za »Ljudsko pravico« sprejemamo najkasneje do 12. ure. - Uredništvo.

KINO

LJUBLJANA, UNION: Sovjetski film »Beli volčjaki«, tednik. Predstavi ob 18.30 in 20.30.

MATICA: Francoski film »Angel noč«, tednik. Predstavi ob 18.30 in 20.30.

TIVOLI: Sovjetski film »Filmski koncert«, tednik. Predstavi ob 20.30 in 22. uri.

KODELJEVO: Ameriški film »Mladi Edison«, tednik. Predstava ob 20.

MARIBOR, ESPLANADE: Češki film »Modra tenišca«, tednik. Predstavi ob 18.30, 18.30 in 20.30.

GRAJSKI: Sovjetski film »Otok brez imena«, tednik.

LETINI: Sovjetski film »Naloga majorja Buločkina«, tednik.

CELJE, METROPOL: Francoski film »Kavarna v pristanišču«, tednik.

PTUJ: Sovjetski film »Sigmund Kolosovski«, tednik.

MALI OGLASI

STEKLENICE: robljene 1 in pol literske zelonke ter od kabanja po 0.70 po 0.95 litra in manjše kupnje vsako množino tvornica Ikerjev veleindustrija E. Jeraš in drug Domžale all Ljubljana, Tyrševa cesta 33. 8293

RAZVELJAVLJAM petrolejsko nakaznico na ime Traj Florjan, Ponikve št. 31. 8359

RAZVELJAVLJAM na ime Andrej Spolad pri gradb. vodstvu. Postojna naslednje osebo listino: oseba izkaznica št. 835028 izdana od Zaveznice vojaške uprave v Kobaridu, Sindikalna izkaznica št. 8183 izdana od podružnice E. S. pri Gradbenem vodstvu Postojna, izkaznica SIAU izdana v Kobaridu vojaško dopustnico in tozadevno knjižico in običajno nakaznico izdano po Mestnem NOO v Postojni. 8356

Kupimo takoj
dobro ohranjen seštevalni računski stroj na trak

Ponudbe naj se pošljejo na Premogovnik Senovo.

Umrl nam je nenadoma naš blagi atek
dr. Feliks Lebar
ZDRAVNIK

v 67 letu starosti.
Položili ga bomo k večnemu počitku v torek, dne 22. julija ob 9. uri zjutraj na domačem pokopališču.

Križevci pri Ljutomeru, 27. julija 1947.

Zalujočji:
Sin RADO in hčerka SONJA ter ostalo sorodstvo

Uredništvo »Ljudske pravice« sprejme takoj perfektno strojepisko. Ponudbe z življenjepis na uredništvo

»Miklova Zala«
na prostem
bo 3. avgusta ob 14. uri
v Slov. Konjicah
vijudno vabljeno

V založbi »Ljudske pravice« je izšla brošura

„PETLETNI PLAN“

ki vsebuje govore vodilnih državnih funkcionarjev in Ljudski skupščini FLRJ in zakon o petletnem planu.

Dobi se v upravi »Ljudske pravice«, Kopitarjeva ulica 2, vseh njenih podružnicah po deželi in v vseh knjigarnah za din 18.

Uprava »LJUDSKE PRAVICE«, Kopitarjeva ulica 2

Glavni urednik: Ivan Bratko - Naslov uredništva: Kopitarjeva 6. - Uprava: Kopitarjeva 2. - Telefon uredništva in uprave: 52-61 do 52-65. - Telefon naročninskega odd.: 30-30. Telefon oglasnega odd.: 36-85 Štev. ček. rač. 60.4045-22

S tekme FD »Triglav« (Ljubljana) - »Servolano« (Trst) v Ljubljani: Enajstorica nogometnega prvaka Trsta po izmenjavi daril pred tekmo

Dopisi »Ljudski pravici« Nedopustni odnosi med KLO in LMS v Vel. Gabru

Pod naslovom »Ze zopet gasilski dom...« smo iz Velikega Gabra iz trebanjskega okraja prejeli dopis, ki nam dokazuje, da o pomini in dopis, objavljen v »Ljudski pravici« dne 9. t. m. pod naslovom »Trenje namesto sodelovanja«, niso prav nič pripomogli k izboljšanju stanja med KLO in LMS Veliki Gaber. Med KLO in LMS v Velikem Gabru so se vedno nasprotja in trenja. Namesto, da bi KLO pomagal mladini in obratno mladina KLO-ju, si medsebojno nasprotujeta, predsem zaradi tega, ker KLO noče pokriti gasilskega doma. Vse to pa dokazuje le, da sta obe strani zašli v ponsem nepravo in naraonost nedopusten ekstre, ker je po eni strani KLO Veliki Gaber dolžan, da pokrije gasilski dom in ga zaščiti pred razpadanjem, po drugi strani pa je prav tako tudi mladina dolžna, da ne glede na napake krajevnega ljudskega odbora v svojem kraju vrši svoje dolžnosti, zaradi katerih obstoja njena organizacija, ker sicer nima nobenega smisla, da sploh obstaja, čeprav je po drugi strani jasno, da bi ravno z intenzivnim delom za skupnost najboljše dokazala nepravilno ravnanje KLO-ja, dočim spriču njeneza odtegovanja od skupnega dela trpi le delo samo. Dopis se glasi:

V sredo 16. t. m. so v trebanjskem okraju pridno pregledovali krompirjeve nasade. Prednjačile pa je zopet Veliki Gaber, ker je na njihove prišlo najmanj ljudi, popolnoma pa smo pri pregledovanju nasadov pogrešili LMS iz Velikega Gabra, čeprav je bila sekretarka obveščena o delu. Mladina se za svojo nedelovnost ponovno sklicuje na gasilski dom, ki je še vedno razkrit.

Naj KLO Veliki Gaber že vendar enkrat s pomočjo ostalih množičnih organizacij pokrije gasilski dom, da ne bo že tretjo zimo brez strehe in prepričen razpadanju; mladina pa naj že končno prenela s svojimi nepravilnimi izgovori in s svojim odtegovanjem od skupnega dela, ki dosega že značaj pravega štrajka!

Jasno je, da niti mladina v Velikem Gabru niti KLO ne zaozemata pravičnega stališča, ker bosta le s skupnim delom lahko doseгла uspehe in le s skupnim delom pokrda gasilski dom, v katerem si bo mladina uredila svoje prostore za konference in prireditve. - Spetek Pavla.

Ponovno se sprašujemo, koliko časa bo še trajalo to nezdruvo in nedopustno stanje?

TOLMIN - Za razstavo dela v Tolminu, ki bo 16. in 17. avgusta t. l. so v teku velike priprave, o katerih smo že poročali. Sedaj nam pišejo o pripravah za sprejem obiskovalcev razstave, ki jih pričakujejo okrog 20.000 samo iz Slovenskega Primorja in ostale Slovenije. Za prenočišča bo poskrbljeno po bližnjih tolminskih naseljih, za hrano in pijačo pa v številnih paviljonih in gostinskih obratih. Poseben informativen urad bo dajal pojasnila v zvezi s preskrbo prenočišč in hrane. Delovala bo tudi samištna služba.

J. P.

MARIBOR - Eden izmed važnih objektov industrijskega dela Maribora je železniška postaja, ki je bila med okupacijo popolnoma porušena. Ako si pokličemo v spomin sliko postaje po končani vojni in jo primerjamo z današnjim stanjem, vidimo, da so železnikarji s prostovoljnim delom izvršili že velika obnovenjiva dela na postaji. Samo v zadnjem mesecu, t. j. od 18. junija t. l. so bili doseženi naslednji uspehi: 886 prostovoljcev je naredilo 2114 delovnih ur. Razen nekaterih manjših del so odvozili 265 kub. m ruševin, očistili in zložili 14.000 komadov opeke, porušili 76 kub. m zida, spitalirali 187 kv. m površine in razbiti 12 kub. metrov betona. Pri delu so se posebno izkazali vod. Kodrč Stefan, ki je kljub svoji visoki starosti neutrudljivo odvažal ruševine, Repec Franc, Višič Frida, Kokot Alojz, Valentan Alojz in Leh Ignac. B. J.

BERTOKI. Prejšnji mesec so bertokski koloni kaj čudno pogledali. Dobili so odvetniški opomin, v katerem jih terja elavni dr. Nobile za 25% pridelkov še iz leta 1945. Poleg tega pa še 5% obresti za kazen in 100 lir za odvnetišne stroške. V kratkem: kot nekda v zlatih fšašističnih časih. Pa je slabo nabetel. Ze 9. julija so se zbrali nekdanji Nabolivi koloni, skupaj z njimi pa še koloni iz Santoma, Ankara, Pobeogov, Čečarjev, Prade in drugih bližnjih vasi, na veliko zborovanje. Zahtevali so strogo kazen za tega predrzneža in izzivača. Po zborovanju se je vsa množica odpravila k stanovanju tega »nobeč doktorja«... in trda bi mu predla, da ga ni rešila Narodna zaščita, ki ga je odpeljala na sodišče. O.

CELJE. Tu smo se zbrali mladi primoreški učitelji, skupno z drugimi iz ostale Slovenije, da žrtvujemo svoje počitnice - kakor že dve leti zaporedoma - izpopolnitvi svojega znanja, da bi še bolj odgovarjali tako važnemu poklicu, kakor je učiteljski. Poleg raznih strokovnih stvari se na učiteljskem tečaju seznanjamo z nalaganji, ki jih pred nas postavlja petletni plan na področju ljudske prosvete. Vse to nam bo pripomoglo, da bomo v novo šolsko leto vstopili samozavestnejši in sigurnejši v uspeh svojega delovanja med našo primorsko mladino. - Organizirali smo nabavilo akcije za pomoč španjskemu ljudstvu in smo do sedaj v ta namen zbrali že 2.000 dip. H. E.